

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA szeptember 29.

269. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Gyermek a határon

Végetért a Népszövetség hetedik ülészaka és az egész európai politika a népek parlamentjében történt események hatása alatt áll. Nincsics elnöki záróbeszédében a delegátusok szünni nem akaró tapsai között adott kifejezést örömeinek afölött, hogy azok a népek, amelyeket a háboru borzalmi választottak szét, végre békejobbot nyújtottak egymásnak és szent esküvel kötelezték magukat a szoros együttműködésre. A gyűlölködés atmoszférájának tetemes egyhülését és a nemzetek mélységes békeakarátát mi sem jellemzi jobban, mint az a frenetikus tetszés, amellyel a jugoszláv külügyminiszter szavait a népszövetségi kiküldöttek összessége osztatlanul fogadta.

A francia-német közeledés, amely Németországnak a Népszövetségbe való felvételével és az ezzel kapcsolatos tényekkel lényegesen előrehaladt, példaadás a kisebb népek számára, hogy egymásközti függő ügyeket hasonló szellemben rendezzék. Ennek tulajdonítható, hogy a jugoszláv-bolgár konfliktus éle máris annyira letompult és a jugoszláv-magyar viszony kimélyítésére irányuló kölcsönös törekvés is olyan kecsesgató lendületet kapott. Nincsics és Valkó nyilatkozatai a küszöbön lévő jugoszláv-magyar tárgyalásokról derűs perspektívát nyitnak a gazdasági kooperációra ráutalt két szomszédos nép elé.

Annál bántóbbak azonban azok az időnként megismétlődő disszonáns jelenségek, amelyek a jugoszláv-magyar barátság kialakulásában levő harmóniájába bele-belezördülnek. Itt van például a legutóbbi eset, amelyről a *Bácsme gyei Napló* a legutóbbi számában hírt adott. A határon innen álltak a szülők, hogy két éves gyermeküket a határon túl várakozó nagyszülőktől átvegyék. — Hol az utlevél? — mordult fel a magyar csendőr és miután nem volt utlevél, nem akarta megengedni, hogy a gyermeket a szülők magukkal vigyék, sőt fegyverhasználatlalt is fenyegetőzött, ha a gyermek átlép a határon. Csak hosszas huzavona után sikerült a szülőknek gyermeküket baj nélkül hazamenteniük.

Milyen kirívó példája ez annak a káros tapintatlanságnak, amellyel alárendelt közegek a vezető politikusok célküzéseit kontrakarizozhatják. A magyar külügyminiszter a legnagyobb optimizmus hangján méltatja a jugoszláv-magyar viszony megjavulásának kedvező esélyeit és kijelenti, hogy magyar részről teljes a készség a közeledés eszméjének megvalósítására. Ezzel szemben a határon örködő magyar csendőr passzust követel egy két éves jugoszláv gyerektől és fegyvert emel rá, mint jogtalan határátlépőre. Bizonyos, hogy felelős politikai tényezők nem tehetnek a hivatali kötelességteljesítésnek ilyen kilengéséről, ami az egyéni rosszindulatnak vagy a korlátoltság tulbuzgóságának a jele, mégis valahogy elejét kellene venni ezeknek a bosszantó tüszurásoknak, mert az efféle epizódok a retorzió magvát rejtik magukban és a megértés hangulatát veszélyeztetik.

Stresemann rámutatott népszövetségi székfoglaló beszédében arra, hogy az európai konszolidáció legfőbb akadálya az egyes országok

gazdasági elszigeteltsége. A Népszövetségben képviselt valamennyi nép delegátusainak helyeslése zúgott fel a német külügyminiszter e megállapítása nyomán. Főleg ennek az igazságnak felismerése ad szárnyat a kiengesztelődés szellemének, amely az európai légkört felfrissíti.

A gazdasági együttműködés azonban csak akkor válik hiánytalaná, ha a népek érintkezését nem teszi nehezkessé az utlevél- és vizumkényszer. A cél tehát ennek a háborus fattyuhajtásnak a lenyesegetése. Ha a csikériai magyar csendőr az utlevélkényszer megszigorításának

álláspontjára helyezkedik és még egy két éves gyermektől is passzust követel, a magyar hatóságoknak módját kell ejteniük, hogy ez a legénységi különvélemény ne érvényesülhessen a jugoszláv-magyar barátság pszichológiai előfeltételeinek rovására.

Alekszandar király Doumerguenél

A francia köztársaság elnöke ünnepélyes fogadtatásban részesítette Öfelségét

Párisból jelentik: Alekszandar király kedden délelőtt tíz órakor meglátogatta Doumergue köztársasági elnököt. Az Elysée előtt egy gyalogos díszzászlóalj zászlóval és zenével tisztelgett Öfelsége előtt, akit a bejáratnál Carré külügyi osztályfőnök és Odisser ezredes, a köztársasági

elnök katonai irodájának főnöke üdvözöltek. A felső épület magas perronján Lasson tábornok várta a királyt, miközben a zenekar a jugoszláv himnuszt játszotta.

Doumergue elnök a vestibülben fogadta Alekszandar királyt, majd a nagyköveti terembe vezette, ahol

a két államfő néhány perces beszélgetést folytatott. A fogadtatás után a királyt hasonlóan ünnepélyes formalitások között lekisérték kocsijáig.

Délután öt órakor Doumergue elnök viszonzotta Alekszandar király látogatását.

Apja kivánságára jön haza Pasics Rada

A volt miniszterelnök fia pénteken vagy szombaton jelenik meg az ankéttbizottság előtt — Politikai szélséng a csehszlovák képviselők látogatása alkalmából

Beogradból jelentik: Az a teljes szélséng, mely napok óta tapasztalható a főváros politikai életében, előreláthatólag október közepéig fog tartani. A politikusok érdeklődése főleg Nincsics párisi tárgyalásai felé fordul.

A külügyminiszter a francia fővárosban rendkívül fontos tanácskozásokat folytat, amelyek menetébe azonban a miniszterelnökön kívül senki sincs beavatva.

Élénken foglalkoztatja a képviselőket a csehszlovák parlament tagjainak küszöbön álló beogradi látogatása is és a fogadtatás előkészítésében valamennyi párt résztvesz.

Az ellenzék harciasságát az a körülmény is lohasztja, hogy nem akar a csehszlovák képviselők fogadásának harmóniájába disszonáns hangokat keverni.

Alekszandar király visszatérése Blédebe a közeli napokban várható. Öfelsége október 10-ikén érkezik vissza a fővárosba és megkezdja a politikai audienciákat. Politikai körökben óriási feltűnést keltett az a hír, hogy Pasics Rada visszatér az országba és megjelenik az ankéttbizottság pénteki vagy szombati ülésén.

Pasics Rada hazatérését annak tulajdonítják, hogy apja ragaszkodik ahhoz, hogy adjon számot az ankéttbizottság előtt azokról az ügyekről, amelyekben vádat emeltek ellene.

Pasics Rada vallomását feszült várakozás előzi meg.

A minisztertanács ülése

Kedden ülést tartott a minisztertanács és elfogadta Pucelj földmívelésügyi miniszternek azt a javaslatát, hogy tíz és félmillió dinárt utaljanak ki a vaidasági Duna-gátak kijavítására.

Elhatározta továbbá a miniszterta-

nács, hogy a Nizzában eltemetett szerb hősöket, Putnik vajdát, Nikolics Andrárt és Novakovic Sztojánt október 31-én főváros Beogradban ünnepélyesen eltemetni. Végül foglalkozott a minisztertanács Superina postaügyi miniszter előterjesztése alapján a beogradi Rádió-társaságnak azzal az ajánlatával, hogy Beogradban és Zagrebban leadóállomást szerel fel. Az ajánlatot a kormány pénzügyi és gazdasági bizottsága elé utalták.

Makszimovics, Superina és Nikics miniszterek tanácskozása

Kedden délután megjelent Nikics erdő- és bányaiügyi miniszter kabinetjében Makszimovics Bózsó belügyminiszter és Superina Benjamin dr. postaügyi miniszter.

A három miniszter hosszas tanácskozott, de a tárgyalások anyagáról semmit sem voltak haitlandók közölni a nyilvánossággal.

Politikai körökben a tanácskozáshoz messzemenő következtetéseket fűznek.

Miért drága a gyufa

A pénzügyi bizottság kedden délelőtt a monopoligazgatóság épületében ülést tartott, amelyen Todorics monopoligazgató jelentést tett a petróleum-, a cigarettapapír- és a gyufa-monopólium ügyeiről. A jelentés szerint a petróleumból az állam bevétele 1920-ban harminckilencmillió volt, kiadása huszonötmillió. Az 192—26. évben a bevétel már százötvenhárom millió volt, a kiadás pedig csak kétmillió. Az ország petróleum fogyasztása 1922—23-ban harminchárom millió kilogram volt, 1925—26-ban harminchétt és fél millió kilogram. Cigarettapapírból 1919—20-ban három millió bevétele és hatmillió kiadása volt az államnak, míg 1925—26-ban a bevétel száznegyvenegymillió volt, a kiadás pedig harminckilencmillió volt.

Todorics monopoligazgató ezután a gyufamonopólium állásáról számolt be. Az országnak öt gyufagyára van. A gyufafogyasztás nálunk sokkal kisebb mérvű, mint a szomszédos országokban. Magyarországon nyolcmillió lakos, negyven ezer csomag gyufát fogyaszt évente, Ausztriában hatmillió lakos nyolcvanhétezer csomagot, Csehszlovákiában tizenkéttmillió lakos százharmincezer csomagot és Jugoszláviában tizenhárommillió lakos csak harminckilencezer csomagot. A bevétel 1919—20-ban egymilliónyolcszáz ezer dinár volt, kiadás hétmillió, 1925—26-ban a bevétel száznegyvenhárommillió és a kiadás tizennygmillió.

Setyerov Szlavkó kijelentette, hogy a gyenge gyufafogyasztás oka a gyufa indokolatlanul nagy drágasága.

Az állam az egy dináros gyufán hatvanhat parát keres.

Todorics monopoligazgató megjegyezte, hogy a gyufa árának csökkentése nem tartozik a monopoligazgatóság hatáskörébe, hanem a pénzügyminiszternek kell döntenie.

A pénzügyi bizottság szerdán a pénzügyminiszterium épületében tartja ülését.

Az adófizetési határidők

Az adóegységesítési törvényjavaslatot tárgyaló bizottság kedden este ülést tartott. A törvényjavaslat 142. szakaszát tárgyalta, amely az adófizetési határidőket állapítja meg. Az eredeti javaslat szerint a határidők január, április és október első napján lettek volna, de minthogy Skulj szlovén néppárti képviselő tiltakozott a földművesosztályra rendkívül kellemetlen határidőmegállapítás ellen, a bizottság elfogadta Skulj javaslatát, amely szerint az adófizetési határidők február, május és július 15. napján lesznek. Elfogadták továbbá Skuljnak azt az indítványát is, hogyha valaki több

adót fizetett, mint amennyit köteles lett volna, a többletet ne kelljen kéréssel visszakövetelni, hanem azt automatikusan térítsék vissza az illető adófizető polgárnak.

Radics Pavle Beogradban

Radics Pavle kedden reggel megérkezett Beogradba és kihallgatást kért Uzunovics miniszterelnöknél. Radics Pavle a Radics Istvántól Zagrebba kapott instrukciói alapján fog Beogradban tárgyalásokat folytatni.

A csehszlovák parlamenti delegáció fogadtatásának előkészítése

Kedden délelőtt megérkezett Uhlyrics Anton csehszlovák parlamenti képviselő, hogy előkészítse a csehszlovák nemzetgyűlés delegációjának beogradi látogatását. Érkezése után Seba csehszlovák követ kíséretében felkereste Trifkovics Márkót, a parlament elnökét, akivel több

mint két óra hosszat tárgyalt. A csehszlovák parlamenti delegáció látogatására való tekintettel már tartozást végeztek a régi szkupstina épületén és feldiszitették a klubhelyiségeket.

Az ankébizottság ülése

Az ankébizottság kedd délelőtti ülése hamar véget ért, mert a bizottság tagjainak leg többje a csehszlovák képviselők fogadtatásának előkészítésével is foglalkozik. Az ülésen kihallgatták Jojics Riszta volt közlélezési minisztert, aki a benzinafférról tett vallomást. Az ügyet anakidején ő vitte minisztertanács elé. Felolvasták Kumanudi Koszta írásbeli vallomását a benzin- és az adamsthal vagonügyre vonatkozólag, majd Krsztelj volt minisztert hallgatták ki, aki megállapította, hogy az állam a benzinbeszerzéssel kapcsolatban némileg megkárosodott. Az ankébizottság szerdán ismét ülést tart.

előbb végrehajtsák, mert ezáltal a városi színház épülete azonnal egészen más benyomást keltene. Ettől a könnyen korrigálható hibától eltekintve azonban az építkezés minden tekintetben megfelel a legrigoribb követelményeknek is.

— Ugyancsak a legjobbakat mondtam a nézőtér beosztására nézve is. Az erkély és a karzat a legújabb színházak típusa szerint patkóalakú és egyetlen oszlop sem akadályozza meg a színpadra való kilátást és a nézőtérnek három csoportra való ügyes beosztása a földszint, erkély és karzat elkülönített feljáratai a közönség kényelmét mindenképpen biztosítja. A legjobb módon oldották meg az építést az akusztika szempontjából is, a nézőtér belseje szépen le van kerétkív és a vonalak megtörése, valamint minden egyéb körülmény is a legkitünőbb akusztikát ígéri. Meglepően nagy a zenekar helye, nagyobb, mint a beogradi színház orchesteré, úgy hogy a legnagyobb operák előadása sem ütközik a zenekar elhelyezése szempontjából nehézségbe.

Megkérdeztük Jovanovics mérnököt, mi a véleménye a színpad nagyságára és berendezésére nézve és lehetségesnek tartja-e, hogy a szubotikai színház új színpadán nagyobb tömegeket is mozgathasson a rendező. Erre nézve a beogradi Nemzeti Színház technikai főnöke a következőket jelentette ki:

— A szubotikai városi színház újjáépült színpada alkalmas a legnagyobb személyzetet és technikai felkészültséget igénylő előadások megtartására is. Csak abban az esetben, ha Szuboticián állandó szintársulat működne, volna szükség arra, hogy a színpadi öltözőket a szuterénből, ahova most ideiglenesen elhelyezték őket, a megfelelő helyre helyezték át, ami idővel bizonyára meg is fog történni. Maga a színpad azonban nemcsak, hogy elég nagy, hanem a legmodernebb technikai berendezésre is alkalmas és ez a tökéletes felszerelés megvalósítása fokozatosan is megtörténhetik.

— Még hangsúlyozni kívánom — fejezte be nyilatkozatát Jovanovics mérnök — hogy a városi színház új épülete technikailag kiválóan van berendezve, egy fűtőberendezése, mint szellőztetése és minden egyéb ilyen kellőképpen hiánytalan és igazán csak a legnagyobb meglepetéssel lehet fogadni, hogy ilyen szerény anyagi eszközökből ilyen kitűnően lehetett az építkezést megvalósítani.

Jugoszláv állampapírok hamisítói

A budapesti tábla leszállította a két szélhámos büntetését

Budaestról jelentik: Érdekes jugoszláv vonatkozású bűnyűgyet tárgyalt kedden a budapesti ítélőtábla.

1922 április végén Grosz Márton beogradi ügynök Rosenthal Gyula budapesti nyomdásznál szerb közhitei papirokat rendelt. Rosenthalnak fogalma sem volt arról, hogy ezek állampapírok és elfogadta az ötvenezet közhitei papirkészítésére szóló megrendelést, amelyért Grosz százötvenmillió magyar koronát ajánlott fel és huszonötmilliót azonnal ki is fizetett. Amikor a nyomdász a sokszorosító-áparat részvénytársasághoz fordult klisékért, ott megdöbbenve vették észre, hogy szerb állampapírok hamisítására készülnek és felszólították Rosenthalt, hogy azonnal tegye meg a feljelentést a rendőrségen két beogradi megbízója ellen. A rendőrségen utasították Rosenthalt, hogy csak kezdje meg az állampapírok gyártását és tegyen úgy, mintha le akarná szállítani a rendelést, mindaddig amíg az egész százötvenmillió koronát nem kapja kézhez. Közben Budaestré érkezett Grosz Márton cinkostársa, Alkalay József beogradi magántisztviselő is és amikor Rosenthal sürgetésére Grosz Beogradból átutaltatta a százötvenmillió koronát, a rendőrség időközben letartóztatta Groszt és Alkalayt.

A két szélhámost a budapesti törvényszék szeptember tizedikén megtartott tárgyaláson külföldi közhitei papírok hamisításában mondta ki bűnösnek és Groszt két és fél évi, Alkalayt pedig két évi fegyházra ítélte.

Felelősség folytán az ítélőtábla kedden tárgyalta a bűnyűgyet és megállapította, hogy a két vádlott cselekménye csak kísérletnek tekinthető és ezért büntetésüket leszállította és Grosz Márton, valamint Alkalay Józsefet fejenként egy évi és három hónapi börtönre ítélte, amit a vizsgálói fogsággal kitöltöttek.

Grosz és Alkalay mint idegen állampolgárok büntetésüket kitöltése után a rendőrségre kerülnek és mindkettőjüket kitoloncolják Magyarországról Jugoszláviába.

A Nemzeti Színház technikai főnöke felülvizsgálta az új szubotikai színházat

A beogradi szakértő szerint az átalakított színházépület minden tekintetben megfelel a követelményeknek

A szubotikai ideiglenes városi színház igazgatósága az építést vezető mérnökök javaslatára azzal a kérelmmel fordult a beogradi Nemzeti Színház igazgatóságához, hogy küldje ki Szuboticára technikai főnökét a színházépítés felülvizsgálására és különösen azért, hogy a most berendezendő színpad technikai felszerelésére vonatkozólag hasznos utmutatásokkal és tanácsokkal szolgáljon.

A meghívásra hétfőn Szuboticára érkezett Jovanovics Velimir mérnök, a beogradi Nemzeti Színház technikai főnöke, aki minden részletre kiterjedő gondossággal felülvizsgálta az újjáalakított városi színház építkezését. A Bács-megyeyi Napló munkatársának alkalmas volt beszélgetést folytatni Jovanovics mérnökkel, aki a színház építési megoldásáról, az ülőhelyek elhelyezéséről, az akusztikáról és az ezzel összefüggő kérdésekről a következőket mondotta:

— Elsősorban meg kell állapítanom, hogy a szubotikai városi színház újjáépítését technikailag tökéletesen oldották meg és az minden tekintetben meg-

felel a követelményeknek. Nem hallgathatom azonban el, mennyire meglep, hogy Szubotica, ez a gazdag és nagy város, most a színház restaurálása alkalmával is csak félig oldotta meg a feladatot és a színháznak ezentul sem áll rendelkezésére a városi mérnöki hivatal terveiben felvett főbejárati és foyer. Mint a tervek mutatják, a színház természetes főbejárata az oszlopok között lenne, ott, ahol most a Beograd szálló étterme van. Az étterem minden tekintetben predesztinálva van arra, hogy a színház foyere legyen, onnan jobbra és balra nyílnának a ruhatárak és a pénztárak és ebből a helységről lenne a legtermészetesebb feljárt a színház nézőtérére. Az építést vezető mérnökön kívül áll, hogy ezt a foyert nem csatolhatták a színházhoz és így csak egy meglehetősen alkalmatlan mellékbejáraton keresztül lehet a színházba jutni. Szubotica a lakosság számáról nézve az ország harmadik városa és ezért feltétlenül szükséges, hogy a színház újjáépítésének ezt a részét is minél

Kis szerepek, nagy színészek

Irtá: Karinth Frigges

A Noszty-fü esete egy tanulsággal szolgál, amit érdemes megfontolni, lévén sok tekintetben éppen az ellenkezője annak, amit eddig ebben a kérdésben vallottunk és tudtunk. Kiderült, hogy egészen kiváló és híres és nagy színészek, ünnepeit primadonnái mesterségüknek egyrészt egészen jól elférnek egy jelentéktelen kis mellékszerep Prokrusztész-ágyában, másrészt egyéniségük súlyánál fogva úgy széttesztik ennek az ágynak a kereteit, hogy egy megfordított Prokrusztész-legenda alakulhat ki — modern legenda, afféle gummi ágyról, ami olyan hosszú vagy rövid lesz, amennyire a befekvő méretei megkívánják.

Már Vörösmarty megmondta, hogy »Nagygyá teszi a kis kört ki bétölti dicsőn«, de enélkül is nyilvánvaló, csak egy kicsit gondolkozni kell, hogy az igazi tehetség érvényesülését csak elősegítheti a szűkre szabott keret — lám a költészetben is a legkötöttébb verstani formák spanyol csizmájában jártak a legnagyobbak; és fénykora volt a költészetnek az a kor, mikor a leghíresebb méretű műfaj, az epigramma volt divatban (Goethe leghalhatatlanabb művei tulajdonképpen epigrammák és aforizmák). Egy nagy szerep, már a drámaíró intenciói szerint is, inkább arra való, hogy az író egyénisége és tehetsége jusson benne érvényre — a nagy szerep keretében a színész eszköze, bábja csak az írónak, szócsöve és szerény közvetítője. Tovább megyek: egy nagy szerepet eljátszani nem nehéz, ott a nagy szerepekben és díjakban benne van

minden — ha jó a szerep, akkor is sikere van (persze, csak az írónak), ha a színész egyszerűen elfújja, vagy tedarálja, legföljebb a kritikus egy sorban levágja a színészt. Még tovább megyek — a színész tulajdonképpen csak a kis szerepben érvényesíthet igazán. Helyesmit hogy »Asszonyom, a kocsi előállott«, vagy »uram, terítve van«, igazán akárki leírhat — de eljátszani, úgy, hogy mindenki észre vegye, hogy valaki ezt mondja — ez már valami! De mit is azt bizonyítja, hogy a legnagyobb színészek, a halhatatlan színész nagyságok ilyen kis szerepekben tűntek fel, ezekből derült ki, hogy különbek a többiek-nél.

Azt hiszem, fejtegetésemből napnál világosabban kiderült, hogy minél nagyobb egy színész, annál kisebb, annál jelentéktelenebb szerepet kell ambicionálnia, ha azt akarja, hogy komoly sikere legyen és kiemelkedjék a többi közül.

Meg vagyok győződve róla, hogy az a nagy siker, ami például a Körmendy és Máty Gerő legújabb alakítását követte, döntő fordulatot jelent a magyar színjátszás történetében. Máty Gerőről hasábokat írtak a kritikusok, divatba jött, miután két jelentéktelen szerepet egyszerűen megjátszott. Máris hírlík, hogy versengés indult meg a csillagok birodalmában, lefelé való licitálás — de hisz ez természetes is — lám, a hold csak egy szerény kis bolygó, mégis milyen népszerű, mennyivel népszerűbb — a széftő méretű álló csillagoknál — vannak és éppen az ifjuság a legirajongóbb közönség körében, akik többre becsülik a Napnál!

Másképpen lesz ez ezentul.

A nagy színészek nem is fognak elfogadni olyan szerepeket, amik terjedelmüknél és beállításuknál fogva nyilván csak az író híuságát támogatják.

Kiss Feri

méltatlankodva és önérzettel fogja viszszaadni például Cyrano de Bergerac címszerepét, ha fel merik ajánlani neki — erre a célra akármelyik kabarészinész is jó. Öneki adják oda ugyanaból a darabból a kapucinus szerepét, aki nek őt szava van a harmadik felvonásban — de milyen őt szó lesz az, ha Kiss Feri mondja el!

Törzs Jenő

követelni fogja, hogy a Sasfiók herceget osszák ki valamelyik színiakadémistának, hadd gyakorolja magát. Ő az alpsi paraszt hálás alakítását vállalja, a térhallgatáson.

— Hová gondol igazgató ur — fogja mondani

Csontos

— hogy én Az ember tragédiájában megelégszem Ádám szerepével? És ki fogja akkor játszani a Virágárusleányt, a londoni színen, hogy asszonya »Kis ibolyám mind elkelték...«? Azonnal felbontom a szerződést, ha nem kapom meg!

Lám,

Gellért Lajos

már is Jedermann-t választotta magának, pedig válogathatót volna — szóval »Akárcik«-nek nem nagy szerepét.

Hegedüs Gyulának

se kell már holmi Ördög, meg Liliom — előbbiben a Szentelen Elzát, utóbbiban a fényképész tanulóvozza — ezért

is mondta le a külföldi turnét.

Somlay Artur,

mint hírlík, a sírását alakítja Hamletben — a címszerepre még nem tudott színészt kapni az igazgatóság, pedig Radó Sándort is megkérdezték — ő azonban sajnálja, el van foglalva, sokkal békebébb feladatot kapott, ő lesz Tamás bácsi kunyhójában a néger dada, míg Tamás bácsit egy fizetőpincér vállalta.

Fedák Sári

most cseréli ki Seyboldban szerepét Gazsi Mariskával — de már készül az új Lengyel-darab, amelyben hallatlan szerep ígérkezik — Napoleonról ír drámát a világhíró szerző és Fedák lesz a »császár« szón az ékezet. Magát a császárt majd csak eljátsza Zoli a Beke-towból.

Most az írók is idomítani fogják tehetségüket a megváltozott időkhoz. Divatbajönnek a miniatúrszerepek, amk mellett háttér és időöltés lesz csak a többi, mint a méteres vastagságu képekerek, amiknek közepén egy ici-pici, drága festmény díszel.

És nagy betűkkel hirdeti, majd a színház ezentul azokat a szerepeket, amiket eddig három csillaggal jelzett csak miután a legkisebb színész se adta hozzájuk nevét.

Olyan kicsi szerepek lesznek divatban, hogy hat szerző fog keresni egyetlen szerepet, mint egy gombostűt, ami a ruhatárban leesett.

A magam részéről már el is kezdtem. Azt a szerepet vállaltam az új magyar drámában, hogy megmondom mindenkinek az igazat. Ennél jelentéktelenebbet és halátlanabbat nem tudok e percben.

KISEBBSÉGI ÉLET

A páneurópai mozgalom legismertebb vezetője, gróf Coudenhove Calergi, a bécsi sajtó képviselői előtt részletesen vázolta Páneurópa-programját. »A páneurópai mozgalom főcélja — mondotta — hogy az európai háború elkerülése végett kollektív szerződéseket hozzon létre a népek között és a határokat stratégiailag láthatatlanná tegye. Le kell rombolni, vagy legalább is láthatatlanná tenni ezeket a határokat az európai államok között létrehozandó vámunió és a kisebbségek védelmének rendszeresítése által. Az európai béke lehetetlen mindaddig, amíg a népek közötti viszonyban a gyűlölet uralkodik és amíg elnyomott és elnyomottak vannak. A páneurópai felfogásban a nacionalizmus elveszti háborús jellegét és kulturális jellegét ölt. A Páneurópa célja: a nacionalizmust mentesíteni a fanatizmustól.«

Az enyedi ipariskola igazgatója, Teodoru Ernő regáti tanár néhány héttel ezelőtt felszólította Kádár Jánost, a megyei tagozat igazgatóját, hogy az iskolahelyiséget hagyja el, mert a közoktatásügyi miniszter jóváhagyásával ő fog abba az iskolareszbe beköltözni. Mivel Kádár János igazgató a kiköltözködéssel nézve felsőbb helyről semmiféle rendeletet nem kapott, Teodoru követelését nem volt hajlandó teljesíteni. A napokban aztán az igazgató ismét megjelent Kádárnál és felszólította, hogy azonnal költözködjék ki a megjelölt helyiségből. Kádár — mivel a kiköltözködéssel azonnal fogatosítani nem lehetett — három napi időhaladékot kért Teodorutól. Másnap délután négy órakor azonban megjelent az erőszakos regáti tanár, kinyitotta az iskolahelyiség ajtaját és a butorokat, padokat, taneszközöket mind kitéfette az udvarra. Mivel az állami elemi iskola magyar tagozata helyiség hiányában előadásokat nem tarthat, Kádár János elhatározta, hogy ebben az ügyben személyesen és sürgősen jelentést tesz a közoktatásügyi miniszteriumban, ahol kiderült, hogy a bukaresti iparoktatási felügyelő önkényesen hatalmazta fel Teodorut az enyedi elemi iskola magyar tagozatának elfoglalására azzal a feltétellel, ha előzően gondoskodik a tagozat kellő elhelyezéséről. Az önkényes lakásrekvizálás ügyében küldöttség ment le Bukarestbe, ahol panaszt tett a közoktatásügyi miniszternél.

A szellemi együttműködés nemzetközi bizottságának genfi titkárságát egy román ember, Oprescu egyetemi tanár vezeti. A kolozsvári *Ellenzék* munkatársa a jöendő román professzort fölkereste Genfben. Oprescu a magyar újságíróknak így nyilatkozott: »Megalakítottuk az irodalmi és művészeti albizottságot, amelyeknek egyik tagja a Párisban élő híres román író, Vacaresco Helena és ez a bizottság most az egyes országokban megalakult nemzeti bizottságokkal keresi az együttműködésre vezető utat. A román nemzeti bizottság elnöke Parvan bukaresti akadémiai tanár, levelező tagunk pedig Racoviti kolozsvári egyetemi tanár. Azt hiszem, hogy az említett hivatalos román tényezők szívesen dolgoznának együtt a kisebbségekkel, sőt a rendezendő kiállítással és kongresszussal kapcsolatosan információkat is kaptunk a nagyszebeni Bruckenthal és a sepsiszentgyörgyi muzeumtól. Az otthoni viszonyokat ugyan nem ismerem, de tudom, hogy ha a kisebbségek óhajtatják a kulturális együttműködést, találnak utat a hivatalos fórumokhoz, de fordulhatnak egyenesen hozzám is, akár önön keresztül is, mint aki erdélyi újságíró. Politikailag Románia egy állam és ennek keretein belül meg kell találni a lakosságnak az egymáshoz vezető utat. Én mint román, meg vagyok győződve arról, hogy az a nemzeti szervezet, amelyekről beszéltem, kész az együttműködésre. Tudom, hogy a romániai kisebbségi és többségi újságírók és írók közötti közeledés könnyen kimélyíthető és ugyanúgy lehet a nemzeti művészetek között is kapcsolatot teremteni.«

Államellenes izgatás címén vont felelősségre a kolozsvári hadbírósg két csarnóházi gazdát. Biharmegye prefek-

tusa három évvel ezelőtt kiadta a szigorú ukázt Csarnóháza község előjáróságának, hogy a megyei utat ki kell reparálni. A kinevezett fanác könnyű szívet adta tovább a parancsot; kijelölte a napokat is, amelyeken az egyes gazdáknak porondot és kavicsot kellett kiszállítani az utra. Éppen szántás ideje volt és a gazdák nem tettek eleget a parancsoknak. Felhorkantak erre a felettes hatóságok; megtudták, hogy a közmunka szolgáltatás megtagadását megbeszélés, vagy inkább összebeszélés előzte meg. Ez sem lett volna olyan baj, de kiderült, hogy a falusi összefogás egyik irányítója magyar ember, bizonyos Bi-

ró Gyula kiscgazda, a korcsmában állítólag kijelentette, hogy könyörtelenség a hatóságok részéről olyan időben közmunkára kényszeríteni a lakosságot, amikor a mezei munkát kell elvégezni. A csendőrség azonnal készen állott a vaddal. A tulnyomó részben románok által lakott községben lázított Bíró Gyula, magyar gazda, Scaorta Gheorghe román gazdával együtt, aki leghevesebb ellenzője volt a közmunka-teljesítésnek. A hadbírósg — miután kiderült, hogy Bíró Gyulára a csendőrségi tulbuzgalom kente minden alaposabb ok nélkül a lázítás vádját — egyhangulag felmentő ítéletet hozott.

A csehszlovák kormány üdvözlí a jugoszláv-magyar közeledést

A Prager Presse cikke a kisantant genfi konferenciájáról

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány félhivatalosa, a *Prager Presse* cikket ír a kisantant genfi konferenciájáról. — Ez a konferencia — írja a lap — újabb bizonyíték amellett, hogy a kisantant élő szervezet, olyan intézmény, mely a béke biztosítását szolgálja és alkalmas arra, hogy megteremtse a közeledést a szomszédállamok között.

A *Prager Presse* hangsúlyozza,

hogy Benes külügyminiszter Genfben igen barátságos szellemben tárgyalta Ramek osztrák kancellárral és üdvözlí Magyarország és Jugoszlávia közeledését, mely barátsági szerződésre fog vezetni.

— A kisantant — írja a lap — nem ellenzi a két ország közeledését, ha Magyarország vajóban őszintén óhajtja a békét és becsületesen be akarja tartani kötelezettségeit.

Halállal büntetik Mussolini merénylőit

A fasiszták visszamenő hatállyal akarják életbe léptetni a halálbüntetést — A fasiszták csapatokat vonnak össze a francia határon

Milanóból jelentik: Turatti, a fasiszta párt főtitkára, aki néhány napja állandóan érintkezésben volt Mussolini miniszterelnökkel, hétfőn Bresciában egy négyülös nagygyűlésen beszédet mondott, amelyben érdekes kijelentéseket tett a halálbüntetés kiűzéséről álló bevezetésével kapcsolatban.

Turatti kijelentette, hogy a fasiszta párt nem törheti, hogy Mussolini merénylője, Luzetti hónapokon, vagy esetleg éveken át üljön a börtönben, addig, amíg ügyét a bíróság letárgyalja. A fasiszta párt el van tőkélve arra, hogy Olaszország létérdekeit nem engedi olyan könnyen kockára tenni.

Hangsúlyozta ezután Turatti, hogy Mussolini merénylőinek ügyében az eljárást gyorsan be kell fejezteni és azoknak, akik olyan meré-

szer voltak, hogy kezet emeltek a miniszterelnök ellen, életükkel kell felelni tettükért. Végül kijelentette Turatti, hogy a halálbüntetést a legközelebb vissza fogják állítani, még pedig visszaható erővel, hogy Mussolini régebbi merénylői is halállal lakoljanak.

Párisi jelentés szerint Massard párisi városi tanácsos, aki a Matinban ír utazási leírásokat, a lap keddi számában azt írja, hogy

a fasiszták az olasz-francia határon jelentékeny csapatokat mozgósítottak.

Minden határvárosban alpesi vadászok táboroznak, így Ivreában legalább két ezred van összpontosítva.

A Matin közlése Párisban óriási feltűnést kelt.

Primo de Rivera visszavonul a politikától

Halogatják a diktátor újajta parlamentjének összehívását

Madridból jelentik: Primo de Rivera ellen újabb akcióra készülnek ellenfelei. A volt pártvezérek memorandumja, amelyben a régi cortex összehívását követelték, ugy látszik hatást tett Allonz királyra, amire abból is következtetni lehet, hogy

a Primo de Rivera által létesített új nemzetgyűlés összehívását állandóan halasztgatják.

A hadseregben is állandóan növekszik az elkeseredés a diktátor ellen. A cortexpartiaknak sikerült sok olyan tisztet is megnyerni a maguk számára, akik az eddigi lázadásokban nem vettek részt. A lapok sugalmazott cikkei szerint azonban

Primo de Rivera november elejére okvetlenül kierőszakolja új parlamentjének: a tanácsadó kamarának összehívását.

A diktatura óta most elsőtízben enyhítették a lapok cenzuráját és így a sajtó már írhat a mai kormányzati rendszer előrelátható rövid életéről is. Így a lapok azt írják,

Primo de Rivera, miután befejezték látja munkáját, vissza akar vonulni a politikától.

Ezt az értesülést megerősíti Primo de Riverának egy nyilatkozata is, amelyben az újságíróknak elmondja, hogy az új nemzetgyűlés, amely minden hivatásbeli réteg legkiválóbbjaiból fog állni, csak három évig fog dolgozni és főfeladata a költségvetés egyensúlyának helyreállítása és az alkotmány módosítása lesz. Az új nemzetgyűlésnek új sajtótörvényt is ki kell dolgoznia. A három év elég idő ahhoz, hogy a nemzetgyűlésen kiűnjenek azok, akik a vezetésre hivatottak és ezekből fog megalakulni az új alkotmányos kormány. Primo de Rivera nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be:

— Biztosíthatok mindenkit, hogy nem akrok tovább politikával foglalkozni és lemondok a miniszterelnökségről.

hogy ezután tisztára csak katonai hivatásomnak éljek.

Egymillió dollárt keresett Dempsey a philadelphiai boxmeccsen

Newyorkból jelentik: A Tunney—Dempsey filadelfiai boxmérkőzésről most tették közzé a részletes adatokat.

A mérkőzést pontosan 144.468 ember nézte végig

és a bevétel 1.895.000 dollár volt. A nézők között huszonötezer nő foglalt helyet, ami rekordot jelent az amerikai boxmeccsenek.

A bevételből Dempsey egymillió dollárt kapott,

Tunney viszont csak kétszázhetvenezret. A boxmeccs rendezője szintén szép pénzt keresett: 325.000 dollárt, többet mint az ifjú világbajnok. A híres filmművészek közül megjelent a meccsen.

Pola Negri, Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks és Mary Pickford,

akik Chaplin különvonatán érkeztek Filadelfiába Hollywoodból.

Leszurta öccsét aztán a holttestre borulva zokogott

Testvérgyilkosság Krcsedinban

Krcsedinből jelentik: Borzalmas testvérgyilkosság történt Krcsedinben. Radinovic János szóváltás közben kocsilöccsel rátámadt György nevű bátyjára, aki kést rántott és három halálos szúrást ejtett bátyján. Radinovic János állandóan ivott, kártyázott és szórta a pénzt. Testvére többször figyelmeztette, hogy ez az életmódja nem fog jóra vezetni, de Radinovic János tovább tékozolta apja hagyatékát. Néhány nappal ezelőtt ittasan tért haza, mire bátyja újból megdorgálta. Szóváltás támadt közöttük és Radinovic János löccsel mellbe és fejbe vágta György bátyját, aki eszméletlenül terült el a földön. Radinovic György amikor visszanyerte eszméletét, kírántotta hosszupengéjű zsebkését és azzal háromszor mellbe-zsurta öccsét, aki nyomban összeesett és meghalt.

Radinovic György, amikor tudatára ébredt annak, hogy mit cselekedett, öccse holttestére borult és zokogni kezdett. A csendőrség letartóztatta a gyilkost.

Kommunista propagandát leplezett le az államrendőrség

Bezdánban letartóztattak egy hajómunkást, aki kommunista újságokat csempészett be az országba

A vajdasági állami titkosrendőrség bezdáni kirendeltsége kedden letartóztott egy hajómunkást, aki kommunista propaganda újságokat csempészett be külföldről és azokat az itteni jugoszláv kommunista szervezeteknél akarta elhelyezni.

A rendőrség a hajómunkást Szubotičára szállította, ahol megkezdtek kihallgatását. A letartóztatott munkás elmondta, hogy a csomagot, amelyben az újságokat találták, egy ismeretlen embertől kapta Pozsonyban azzal, hogy azt Beogradban adja át egy embernek, aki jugoszláv utlevéllel fogja magát igazolni. Az illető nevét azonban elfelejtette. Állítása szerint azt hitte, hogy a csomagban szövet van.

Ezzel szemben a rendőrség megállapította, hogy a letartóztatott munkás, a kinek nevét a nyomozás érdekében nem közlik, több ízben hozott be külföldről hasonló propaganda újságokat, amelyeket rendeltetési helyére juttatott. A szerb nyelvű újságnak Srp i Čekić (Sarló és Kalapács) a címe és a rendőrség megállapítása szerint Párisban élő jugoszláv kommunista emigránsok szerkesztik. A rendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy a letartóztatott hajómunkás kommunista-e és melyik kommunista szervezetnek a tagja. Az állami titkosrendőrség a hajós letartóztatásáról jelentést tett a belügyminisztérium államvédelmi osztályának

CIRKUSZ

Kokszot hozattam

Tavaly előtt vágott fával próbálkoztam. A fakereskedő megvágott. Tavaly hasábfát vettem. A barátom a hasát fogta nevetésben, amikor ezt meghallotta.

— **Becszeptak** — mondotta — **Miért nem veszel inkább kokszot.**

Hallgattam a jó tanácsra s az idén kokszot vettem. A kokszot a bankban árulják. Ott kell megfizetni s a vasutról kell elhozatni. Kimentem a vasutra, megnéztem a kokszomat.

— **Ah, koksz** — örvendezett az ügyeletes hivatalnok s kedélyesen hátha bokszolt:

— **Koksz és — box** — mondotta nem egészen újszerűteli szellemességgel s megkért, hogy hazavethessen a kokszomból egy kosárkával. Csak nem adok kosarat egy ilyen vicces embernek. Egy napszámot hozta is már az üres kosárkát. Templomnak talán kicsi lett volna, de kosárnak határozottan nagy volt. Egy napszámot hozta s kettő állig tudta visszavinni.

Szomorúan néztem a kokszom után. Új barátom, a hivatalnok. azonban hálaból nyomban ajánlott egy megbízható embert, aki segít a koksz-manipulációban. Mert a kokszot a vasutól be kellett szállítani a lakásomra s lehordani a pincébe. Jött a megbízható, akinek az a foglalkozása, hogy szalonnát eszik és kokszot hány a teherpályaudvaron.

Vállalta a munkát, amit azzal kezdett, hogy körülnézett, kémlelte az ég alját.

— **Hamar ránksteledik ma** — jósolta délelőtt tíz óraker s nehogy a koksz éjszakára kint maradjon a rámpánál, kerített egy gányót, aki mint segédhányó fellapátolta a kokszot a strátkocsiba... Illetve valamiképp lent hagyott a földön.

— **Ez úgy is csupa por** — mondotta a hányósegéd, de hogy bizonyítsa, hogy azért azt sem veti meg, szépen zsákba rakta a kokszot. Míndjárt gyapuzsákba, mert másba úgy sem fért volna bele. Közben szidta a gazdáját — nem a zsákot — mert a kokszdarabok kiszakítják a zsákot.

Végre elindult a kocszi a teherpályai udvarról.

A hatalmas mecklenburgi lovak vidáman poroszkáltak könnyű terhükkel... Poroszkáltak, poroszkáltak, közben pedig hullott le a koksz. De nem veszett kárba, mert ott állt kosarakkal, zsákokkal egy egész gyermekhad s szaporán szedgette a lehulló kokszdarabokat.

— **Nem hagyjátok azt a kokszot!** — ordítottam rájuk.

Mint a vérsék rohantak rám.

— **Van magának szive?** — kiabálták.

— **Szegény gyerekektől** sajnálja ezt a vacak pár darab kokszot. Azt akarja, hogy a szegény gyerekek télen megfagyjanak!

— **Dehogyan akarom...** — Szégyeltem magam, hogy szólni mertem.

A Szegedi-uton a speditorkocsi Palics-felé fordult.

Utána iramodtam.

— **Hé bácsi** — kiabáltam — én a Zmaj Jovin trgen lakom.

— **En meg Reinitzfaluban** — mondotta a kocsis. — Nekem nem fellik arra, hogy a városban vegyek lakást. Tudja meg az ur, hogy én hajnali öt óra óta vagyok talpon és még nem uzsonnáztam. Hazanézek egy kis uzsonnára. — Hazanézett, én meg busan néztem a kokszom után. A kocsis alighanem meghízott az uzsonnatól, de a koksz lefogyott.

Utaközben a kocsis találkozott még egy elvtársával, egy földijével, egy volt katonapajtásával, az unokatestvérével és a babájával. Megállt s mindegyikkel barátságosan beszélgetett. Bucsuzól mindegyik elvitt magával egy pár darabot a koksz készlethől, amely hogy a költő szavaival éljek, megfoggyva folytatta utjátí rendeltetési állomása felé.

A kaszinó előtt rossz az aszfalt... A kocszi nagyot zökkent s közben a kokszmennyiség tekintélyes része földre hullott. Szerencsére abban a pillanatban hárman is ott termettek s már vitték is a kokszot hazafelé. Mondjam-e, hogy nem én hozzám hazafelé?

— **Örülhet az ur** — mondotta a kocsis — hogy ezek elvitték azt a piskot, mert ha a rendőr meglátta volna, néhány százdinár ráment volna a büntetésre.

Mit tehettem mást? — Örültem...

Határozottam megkönnyebbültem, a mikor végre hazaértünk. Megkönnyebbültem én is, meg a koksz is. A kokszot az uccán ledobták, embereket kellett fogadni, hogy a pincébe vigyék.

— **Nekem lépcsőhurutom van,** nem tudok lépcsőt járni — mondotta az egyik, amikor tiltakoztam az ellen, hogy a kokszot az én pincém helyett a saját la-

kása felé szállítja.

Ma este nyirkos hideg volt.

— **Fűtessünk be** — tanácsoltam a feleségemnek — itt az ősz.

A szobalányt leküldtük a pincébe, hogy hozzon fel kokszot. Üres kézzel jött vissza. A házmaster, akinek a lakásában vigan égett a tűz, azt üzenté, hogy volt ugyan egy pár darab kokszszemét a pincémben, de mert a mi kályháink ugysem kokszfűtésre valók, ő azt — kisöpörte.

Még szerencse, hogy nincsenek kokszkályháink.

pipa.

Anglia flottatüntetetésre készül Kinában

Interpellációt nyújtottak be az angol alsóházban Anglia kínai politikája miatt

Londonból jelentik: A Népszövetség szeptemberi ülészakának befejezése alkalmából az angol sajtó kimerítően tárgyalja a hetedik ülészak eredményeit. A lapok a legnagyobb eredménynek Németország felvételét és a német-francia meg egyezést tartják. Még a *Daily Mail* is, amely pedig eddig nem a legghizelgőbb hangon nyilatkozott a Népszövetségről, megállapítja, hogy a Népszövetséget Németország felvételéért még az esetben is üdvözölni kellene, ha más eredményt eddig a Népszövetség intézménye nem is ért volna el.

A népszövetségi tanács átszervezésével kapcsolatban az angol lapok éleser kritikáikká Kinának a tanácsba való felvételét.

A lapok szerint *Kína már több év óta nem fizeti népszövetségi tagdíját* és a *Daily Telegraph* erre a kö-

rülményre alapítja támadását. A lap szerint a Népszövetségnek végre komolyan kellene foglalkozni a hátralekies tagdíjak kérdésével és fel kellene vetnie azt a kérdést, hogy *tagja lehet-e olyan állam a Népszövetség tanácsának, amely már évek óta hátralékban van tagdíjával.* Ilyen állam elsősorban Kína, amely már két éve nem fizetett a Népszövetségnek egyetlen centimet sem.

Wedgewood liberális képviselő egyébként az alsóház hétfő esti ülésén interpellációt intézett Chamberlain külügyminiszterhez, akitől felvilágosítást kért az angol kormányra Kinában követett politikáját illetően.

Parlamentri körökben tudni vélik, hogy a legközelebbi napokban az angol kormány flottatüntetetésre készül Kinában, az ottani események elleni tiltakozás jeleül.

Mindenki csalt és mindenki csalódott

Folyik a tárgyalás a Szlávia és Zsivot bünpörében Befejezték az igazgató és az elnök kihallgatását

A Zsivot-Szlávia bünpör második napján a bíróság befejezte Rukovina Oszkár kihallgatását, amely után Grádics Damján, a Zsivot és Szlávia volt elnöke állt a bíróság elé. Grádicsot épen úgy, mint Rukovina Oszkár, mind a hetvenhat vádpontra nézve kihallgatta a bíróság, de az ő kihallgatása sokkal gyorsabb menetben haladt, mint Rukovináé, mert a volt elnök a legtöbb kérdésre csak azt felelte: *nem tudom, vagy nem ismerem.*

Hasznos tévedés

Egyedüli kivétel volt az a vádpont, amely szerint Grádics Damján, mint a Szlávia volt elnöke *«Danjekovics Béla»* nem létező kedvezményezett nevében három tagsági könyv után az abban beirt tagok halálesete kapcsán 30.000 dinár biztosítási összeget vett fel. Erre a vádpontra a volt elnök megfélelt, mégpedig meglehetősen tréfás formában. Nem tagadta, hogy Danjekovics Béla nevű ember nem létezik. Azt sem tagadta, hogy felvett 30.000 dinárt a Szláviától, de a magyarázatot abban adta, hogy neki van egy *«Damján Béla Grádics»* nevű fia és a beírásnál Damján Béla Grádics helyett tévesen Danjekovics Bélát írtak be, amiről azonban — az ő állítása szerint — tudomása nem volt. Így magyarázta meg a volt elnök a Danjekovics-név rejtélyét.

A keddi főtárgyalásról a következő tudósítás számol be:

Pavlovics István törvényszéki elnök megnyitja a főtárgyalást és folytatja Rukovina Oszkár báró kihallgatását. Az elnök kérdést intéz a vádlotthoz a 10-ik vádpontra nézve, amely arra vonatkozik, hogy a visszahozott könyveket nem semmisítették meg, hanem más nevekre kiállították és azután a könyvekre felvett pénzt egymás között felosztották. A vádlott hosszabban magyarázza, hogy tényleg voltak könyvek, amelyeket egyesek visszahoztak, ezeknek egy részét a

felek kívánságára új nevekre állítottak ki, miután az előző tag az egyesület működésének megkezdése előtt már elhalt. Hogy tehát a befizetett díj kárba ne vesszen, új tagot irattak be. Azokat a könyveket azonban, amelyeknél a felek ezt nem kívánták, átlukasztással érvénytelenítették.

A tagok is csaltak

A 12-ik vádpont szerint a Szláviába beirtak olyan tagokat is, akiket előzőleg orvosilag nem vizsgáltak meg. Ezek között — a vádirat szerint — *súlyos betegek, sőt halottak is voltak.* A vádlott erre a vádpontra nézve elmondja, hogy a tagok 30-40 százaléka a legfantasztikusabb módon vezette félre az egyesületet. A vádlott elmondja, hogy három kategóriába lehet osztani a csaló tagokat. Első kategóriába azok tartoztak, akik eljöttek az egyesületbe és a Szláviába beirtakoztak, de nem a saját neveiket mondták be, hanem olyan egyén nevét, aki otthon súlyos betegen feküdt. A félrevezetés tehát abban történt, hogy egészséges ember jelentkezett a súlyos beteg helyett, de a beteg nevért mondta be. A családok második kategóriájába tartozik az, amikor a felek megmondták az igazi neveiket, de hamis lakáscímet diktáltak be, ez azért történt, hogy a pénzbeszedő ne tudjon rájuk találni. Voltak olyanok, akik teljes lakáscímet, de álnévet mondtak be, ennek a célja pedig az volt, ha a beirt tag, akit a rokonai tudta és hozzájárulása nélkül irattak be a Szláviába, meghalt s a rokonok érdeklődnének, ki íratta be — ne találjanak rá. Viszont a kedvezményezett felvette a díjat. A harmadik csalási kategória a Zsivot felel közül került ki. Ez pedig olyan formán történt, hogy egyes kedvezményezettek maguk szerepeltek tag gyanánt. A biztosítási feltevélek között ugyanis volt egy pont, amely szerint házasságkötés esetén a kedvezményezett köteles a beirt tagnak

5000 dinárt a biztosítási összegből átadni. Hogy az 5000 dinár fizetését elkerüljék, egyes kedvezményezettek a saját nevük alatt szerepeltek, mint beirt tagok. A vádlott ezután a Sok ékszeressel kötött megállapodásra vonatkozólag adott felvilágosítást. Kijelentette, hogy a Zsivot nem vállalt garanciát arra, hogy az ékszerész a kiszolgáltatott ékszerek árát megkapja. Szívességből megtették azt, hogy az ékszerésznek járó összeget a tagoktól levonták, amiért Sok tíz százalékot adott az egyesületnek. Ennek a feladatuknak december 20-ikáig meg is feleltek, amikor az egyesület tovább nem működhetett és a fizetések megszűntek.

Az elnök a következő vádpontokra nézve is egyenként kihallgatja a vádlottat. Ezeknek a vádpontoknak legnagyobb része a Szlávia temetkezési egyesületre vonatkozik. A vádlott kijelenti, hogy a Szláviánál 1925 szeptembertől 1926 januárig nem fejtett ki intenzív működést. Munkaköre abból állott, hogy a befizetéseket ellenőrizte, ismétli, hogy tudomása szerint a Szlávia husz halálesetet fizetett ki teljes összegben. Rukovina Oszkár kihallgatása 11 óraker véget ért és a bíróság áttért Grádics Damján kihallgatására.

Aki akarata ellenére lett elnök

Grádics Damján elmondja, hogy a Szlávia és Zsivot elnöke volt és foglalkozására nézve vegyeskereskedő. Nem érzi magát bünsnek. Semmit sem tudott sem a temetkezési, sem a kiházasító társulatokról addig, amíg egy napon Rukovina Oszkár, Erdődi és Dörfler eljöttek a lakására és felkérték, hogy vállalja el a Szlávia elnökségét, majd később a Zsivot elnökségét. Én vonakodtam — mondja Grádics — mondván nem értek a dologhoz, de ő azt felelték, hogy nekem nem lesz semmi egyéb dolgom, mint a közgyűlést megnyitni, az egyesületet majd Rukovina vezeti, aki, mint banktisztviselő, járatos ebben.

Ezután az egyesület szervezéséről és ügykezeléséről ad felvilágosítást, majd utána az egyes vádpontok kerültek sorra. A legtöbb vádpontra nézve azt feleli, hogy ő csak aláírta azt, amit eléje tettek, de ő nem avatkozott bele az ügykezelésbe. Azt nem tagadja, hogy három könyve volt, mint kedvezményezett, de ekkor még nem volt elnök, mikor ezeket a tagokat beirtatta. Az volt a szándéka, hogy saját nevére iratja be a tagokat, de ettől elállt, mert azt mondták neki, hogy inkább fia, Damján Béla Grádics nevére irassa, hátha neki több szerencséje lesz. Így történt, hogy a fia nevére iratta be a három tagot és az egyesületben a fia nevét tévesen Danjekovics Bélának írták. Ezt ő csak akkor tudta meg, mikor a beirt tagok meghaltak és elment a biztosítási összeget felvenni.

Grádics kihallgatása után az elnök a tárgyalást berekesztette és folytatását szerda reggel nyolc óraker tüzte ki.

A szegény Anglia nem adhat pénzt a bányásztrájk megszüntetésére

Churchill szerint Anglia szegény a bányásztrájk megoldására

Londonból jelentik: Az alsóház hétfő esti ülésén, amely a hétfő éjszakai órákig tartott, Churchill kincstári kancellár kijelentette, hogy

a kormány egyidejűleg még fenntartja a bányásztrájk ügyében közvetítő javaslatát, hogy ezzel a bányamunkások kezére járjon.

Egy liberális képviselő javaslatot terjesztett be, hogy **a kormány folytasson tíz évre kölcsönt a bányásztrájk.** Churchill ezt a javaslatot azzal utasította vissza, hogy

Anglia nagyon szegény ahhoz, hogy a bányásztrájkot ilyen előkelő gesztussal oldja meg.

Az éjszakai órákban egyébként Churchill az alsóház épületében bizalmas tanácskozást kezdett Cookkal, a bányásztrájk főtárgyalásával, a megbeszélés eredménye azonban ismeretlen.

NAPRÓL NAPRA

Tristan Bernard tüzet olt

Tristan Bernardról, a kitűnő francia bohózatíróról kedves történetet mesélnek a francia lapok. Az író, aki különösen a magánéletben népszerű szellemes mondaságról és csipős megjegyzéseiről, egy kis bretagnei faluban töltötte a nyarat, de közben ide-oda barangolt Bretagneban. Egyszer megszállt egy kis vendégházban, ahol nem valami fényűző berendezés várta. Különösen kifogásolta Tristan Bernard, hogy nemcsak, hogy vízvezeték nem volt a szobában, de még egy kancsóban sem talált vizet.

— Mit csináljak, ha szükségem van vízre?

— Tessék kérni a konyhából, mindig szívesen adunk vizet.

Tristan Bernard belenyugodott ebbe a kiszolgálásba is és ebéd után poharával megjelent a tulajdonosnál, mondván:

— Kérek szépen egy kis vizet.

A tulajdonos megtöltötte a poharat, Tristan Bernard felment a szobájába, de egy perc múlva ismét lement egy pohár vizért. A nyolcadik pohárnál végre megkérdezte a tulajdonos:

— De uram, miért jön ön annyiszor vizért?

A népszerű vigjátékíró ránézett a pohárra és kedélyesen így szólt:

— Szükségem van rá. Tűz ütött ki a szobában...

A tolvaj irodalom

Érdekes kis könyv jelent meg mostanában Párisban a következő címmel: »A szellemes betörők.« A könyv írója felsorol benne egy csomó mulatságos esetet az eredeti és szellemes tolvajokról és betörőkről. Ime egy kis történet belőle: Egy többszörös tolvaj jó utra tér. Egy fakusi gazdánál béres lesz. Nincs ellene semmi kifogás. Egy napon jön egy paraszt és egy bárányt akar venni a gazdától. Megkötik a vásárt. A paraszt fizet, a bárányt a nyakába veszi és elmegy. A volt tolvajt megkísérti a mult. A paraszt vevő típusa annak, akitől lopni lehet. Azt mondja a gazdának: — Fogadjunk, hogy visszalopom a bárányt. Fogadnak. A tolvaj magához vesz egy pár cipőt és elibe kerül a parasztnak. Leteszi az ut közepére az egyik cipőt és jó távolságra tőle a másikat. Jön a paraszt a báránnyal és észreveszi az első cipőt. A cipő jó, de hát mit ér, ha nincs párja. Megy tovább. Elér a másik cipőhöz. Itt a párja. Leteszi a bárányt és visszamegy a másikért. A tolvaj ezalatt felkapja a bárányt és hazaviszi, az ottmaradt félpár cipővel együtt. Egy félóra múlva visszajön a paraszt a másik cipővel, amit most már felszedett és keresi a bárányt. Nem jött-e vissza mert elvesztette.

— Dehogy jött vissza.

Sopánkodik, de hát nincs más hátra vesz egy újabb bárányt.

Azt mondja most a tolvaj:

— Ellopom én tőle ezt a bárányt is, mert ez a paraszt nagyon buta.

— No ezt már bajosan — mondja a gazdája.

Elibe kerül megint a tolvaj a parasztnak és az utmentti bokrok mögül utánozza a báránybégetést.

Megáll a paraszt és felvidul az arca. Megvan az elveszettnek hitt bárány, az első. Megy a bokrok közé, de a tolvaj hol itt, hol ott beget, hogy megzavarja a parasztot, aki végül megint csak leteszi a bárányt, hogy könnyebben kereshessen. A tolvaj pedig ellopja tőle most a másikat is.

Az áruló taktus

Különös kalandja volt egy európai tudósnek Mekkában, a Bajram-ünnepek alkalmával. A Bajram-ünnepeknek az a tetőpontja, hogy az igazhívők felsorakoznak s zene és tánc kíséretében elvonulnak a Kaaba szent köve elé. Az a mohamedán, aki ezt az aktust elvégezte, jogosan illesztheti a neve mellé a Hadsí szót. Ez azonban csak akkor ér-

vényes, ha az aktusnál csupán csak igazhívők voltak jelen, mihelyt egy hitetlen furakodott be oda, az aktus érvénytelenül válik s a Hadsí előnevet szintén nem szabad azoknak viselniök, akik akkor a Kaaba körül jártak.

Legutóbb minden rendben volt, a tömegek szabályszerűen vonultak el a Kaaba előtt, amikor egyszerre csak éktelen láрма és ordítózás töltötte be a levegőt:

— Kutyahitű, kutyahitű — kiabálták minden felől — öljétek meg, megszenteltelenített bennünket.

A tömeg egy őrszakállú férfit vett körül, akinek a testét keleti ruha fedte.

Szerencsére néhány rendőr közbelépett, aki az idegenhitűt a Kádi elé kísérte. A Kádi végignézett rajta s csodálkozva jegyezte meg:

— Nem értelek benneteket. Ez az ember, az én véleményem szerint, igazhitű.

Az illető néhány szóval elmondotta, hogy angol származású, azelőtt Horace Hill-nek hívták, Vámbéry Ármunak, a nagy magyar orientalistának volt a tanítványa.

— Az én mesterem — mondotta — azt tanácsolta nekem, ha a Keletet alaposan akarom tanulmányozni, bele kell élnem magam teljesen a szokásaikba, sőt még attól sem szabad esetleg idegenkednem, hogy a mohamedán vallást vegyem fel. Én ezt meg is tettem.

A Kádi, aki literátus ember volt, ismerte a tudós nevét, tudta azt is, hogy áttért a mohamedán vallásra és nyomban tisztelettel, helytel kínálta meg. A tömeg szintén mélyen meghajolt a tudós előtt s az az ember, aki az imént

még a legjobban cibálta, földre borult előtte és úgy kért tőle bocsánatot.

A tudós mosolyogva intett a kezével:

— Szót sem érdemel a dolog, de arra kérlek benneteket, mondjátok meg nekem, miről ismertétek meg, hogy nem vagyok született mohamedán?

Az, aki eddig földreborult arccal hevert a tudós előtt, felállott s így szólt:

— Allah borítsa fényét az arcodra... Éppen olyan voltál te, ó, kiváló férfi, mint a többi hecsületes igazhitű. A mozdulatod, a járásod, a pillantásod mind olyan volt, mint az igazhitű, hanem a mikor a Kaaba felé jötték a zenészek, te elkezdted a lábaddal a taktust ütni... Ilyesmit csak európai ember tesz. A keleti emberben sokkal nagyobb az önuralom, hogy ennyire megfélemedjék magáról.

A bécsi Páneurópa-kongresszuson a Népszövetség is képviseltetni fogja magát

A kongresszusra hatszáz delegátust várnak

Bécsből jelentik: Az október 3-ikán megnyíló Páneurópa-kongresszusra nagyban folynak az előkészületek. A kongresszusra közel hatszáz delegátust várnak a világ minden országából. A legtöbb delegá-

tus Németországból érkezik *Loebe*, a birodalmi gyűlés elnökének vezetésével. A kongresszuson képviselteti magát a Népszövetség is.

A kongresszus, mely egy hétig fog tartani, számos aktuális euró-

pai kérdésen kívül a kisebbségi problémát is napirendre hozza, mint olyat, melynek okos rendezése nélkül Európa békéje és nyugalma nem biztosítható. A kongresszus tagjai ausztriai vendégei lesznek.

Válság fenyegeti a francia kormányt a közigazgatási reform végrehajtása miatt

A francia és angol sajtó nincs megelégedve Poincaré beszédének pénzügyi részével — A francia közvéleményben csalódást kelt, hogy Poincaré még most sem állapította meg végleges stabilizációs programját — A sajtó véleménye szerint Poincaré nem áll utjában a német-francia megegyezésnek

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök hétfőn Bar-le-Duc-ben elmondott beszédével kapcsolatban a francia sajtó véleménye nem egyenes. A lapok nagyrésze inkább a beszéd pénzügyi részeivel foglalkozik és több lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy

Poincarének az a bejelentése, hogy a közigazgatási reformot okvetlenül végrehajtja, a parlament októberi ülészakán súlyos viharokat fog előidézni, a melyek könnyen kritikus helyzetbe sodorhatják a kormányt. Poincaré beszédének pénzügyi részére vonatkozólag és a beszédben jelzett pénzügyi reformok tekintetében a sajtó megállapítja, hogy

Poincaré még most sem állapította meg végleges stabilizációs programját, ami a francia közvéleményben főleg azért kelt csalódást, mert Poincaré kormánya éppen a pénzügyi krízis megoldására alakult meg.

A német-francia közeledésre vonatkozó kijelentéseket a francia sajtó úgy értelmezi, hogy

Poincaré elvben nem ellenége a kibékülésnek, hanem felvette eddigi rideg álláspontját és hajlandó revidálni a Németországgal szemben követendő politikáia alapelveit.

A Figaro azt a hasonlatot használja, hogy Poincaré hétfői beszédét európai nyelven mondotta el, azonban erősen francia tájszólással, amiért senki sem tehet neki Franciaországban szemrehányást. A Gaulois szerint

Poincaré beszéde annak a leszókegése, hogy a békeszerződések sérthetetlenek és azoknak megváltoztatásáról szó sem lehet.

Az Avenir megállapítja, hogy a miniszterelnök Bar-le-Duc-i beszéde óriási haladást jelent és bizonyítja annak, hogy a Németországgal való békés együttműködésnek Franciaországban ma már senkisé el-

lensége. Az Ere Nouvelle azt a végző következtetést vonja le a beszédből, hogy Poincaré erélyesen a kezében tartja a kormánygyeplőt, jó hazafi és mindenekelőtt jó republikánus.

Londoni jelentés szerint Poincaré hétfői beszédével a Times egyelőre még csak rendkívül óvatosan foglalkozik és nem bocsátkozik azzal részletes polémiába, nehogy — mint a lap cikkének első soraiban hangsúlyozza — bármilyen irányban befolyásolja a Németország és Franciaország között megindult tárgyalásokat. A lap inkább a beszéd pénzügyi részével foglalkozik és megállapítja, hogy azzal koránt sem ért egyet. A Times csodálkozását fejezi ki, hogy

még mindig nincsen szó a frank árfolyamának végleges stabilizációjáról és a francia államháztartás egyensúlyának helyreállításáról.

Az, amit Poincaré a háborus adósságokról mondott, a lap szerint homályos és a frank árfolyamának néhány napja tartó újabb zuhanásában minden bizonytalanság mellett a francia pénzügyi defetistáknak van részüik, hanem annak a teljes bizonytalanságnak is, amely a háborus adósságok rendezését takarja. Poincarénak a francia-német viszonyról tett kijelentéseivel kapcsolatban a Times megállapítja, hogy

az erkölcsi lezserelés érdekében határozottabb lett volna, ha Poincaré nem tér ki erre a kérdésre ilyen részletesen, mert ezzel csupán veszélyeztette azt a jó viszonyt, amely a két ország között kialakulóban van.

A lap szerint eredménynek tekinthető már az is, hogy a háborus felelősség tekintetében tisztán, csak az egykori közep európai császárságra és nem a mai német köztársaságra vonatkoztatta Poincaré azt a kijelentést, hogy Németországnak a háború felidézésében való felelőssége az erkölcsi alapja a versaillesi szerződés több súlyos feltételének. A

lap szerint Poincarénak ez a kijelentése inkább a francia közvélemény megnyugtatót célozta.

A Daily Chronicle véleménye szerint

Poincaré beszédéből nem hiányzott a baráti kéznnyújtás gesztusa

és ugyanezt állítja a Westminster Gazette is, amely szerint Poincaré beszéde alkalmas arra, hogy fokozza a francia-német jóviszonyt és egyáltalán nem támaszt akadályt a kibékülés útján.

Mint Berlinből jelentik, a Deutsche Allgemeine Zeitung Poincaré beszédéről a következőket írja:

— Poincaré háborus beszédei csendülnek meg bizonyos mértékben megváltozott légkörben, amelylyel a francia miniszterelnöknek akarva, nemakarva számot kell vetni. Természetesen oktalanság lenne tőlünk, ha lebecsüljük azt a befolyást, amit Poincaré a német-francia tárgyalások menetére gyakorolni fog.

A Berliner Tagblatt a következőket írja:

— A beszéd legnagyobb része azokat az erőfeszítéseket részletezi, amelyeket Poincaré a frank megmentése és a francia pénzügyek helyreállítása érdekében kifejtett. Ezek azonban csak akkor vezethetnek megfelelő eredményre, ha a békés légkört minél kevésbé rontják meg a háborus haragtól heves beszédekkel.

A Vorwärts a következőkben foglalja össze véleményét Poincaré beszédéről: Sikeres és szerencsének kell tekinteni, hogy Poincaré két beszédében nem tett mindent tönkre. Szerencsére azonban a tárgyalások során nem Poincaréval lesz dolgunk, hanem Briand külügyminiszterrel, akit vérmérséklet tekintetében mindig világ választ el miniszterelnöktől. Briandot nem fittik ellenséges indulatok és vele Németország meg tudja érteni, hogy mit kíván és miért keresi szomszédaival a barátságot.

Szabadrábra helyezték

a vasuti fapanama vádlottjait

A szubotikai vasuti fapanama bűnügyében szenzációs fordulat állt elő.

Mint ismeretes, a bűnügyből kifolyólag hatan voltak vizsgálati fogásban: Durman Milán mérnök, Tupanjanin Milán dr. szarajevói bankár, Kiss Ede, Mamula Brankó, Kovács János és Fekete Pál vasuti tisztviselők. Ezek közül a vádtanács még a múlt hét folyamán óvadék ellenében szabadlábra helyezte Durman Milánt és Kiss Edét. Tupanjanin ötszáz ezer dinár óvadékot ajánlott fel, aminek ellenében a vádtanács elrendelte szabadlábrahelyezését, azonban az ügyészség felfolyamodással élt a határozat ellen és ezért a felelőbíró bíróság döntéséig a szabadlábrahelyezés függőben maradt.

A védők előterjesztésére a vádtanács — mint értesülünk — hétfőn ismét foglalkozott az ügygel és valamennyi még fogva levő vádlott szabadlábrahelyezését rendelte el azaz az indokolással, hogy nem tartja szükségesnek a vizsgálati fogság fenntartását. A határozat alapján a vádlottakat nyomban szabadlábrahelyezték.

Az eljárás a bűnügyben tovább folyik.

A világ legnagyobb autogramgyűjteménye Noviszadon

Noviszadról jelentik: Érdekes ember érkezett kedd reggel Noviszadra. Mikulec József dolna-stubicai származású világköri utazó huszonöt évvel ezelőtt Zagorjából földköri utra indult és az első tizenöt évet gyalog tette meg, azóta azonban vasuton járja be a nagyobb városokat és autogramokat gyűjtve oly hatalmas és fantasztikus értéket képviselő gyűjteményre tett szert, amelyről el lehet mondani, hogy a világ egyik legnagyobb autogramgyűjteménye.

Mikulecnek három autogramkönyve van. Az első kettő már megtelt, a harmadik, amelyet magával hord, huszonöt kiló nehéz, bőrbekötött, kétezer oldalas könyv. Mikulec huszonötévi útja alatt huszonnyolc országot utazott keresztül: kasul; volt Európa minden államában, Amerikában, Ausztráliában, Afrikában, Ázsiában és ugyszólván nincs számbajöhető híres ember, akinek kézírása hiányozna az értékes gyűjteményéből.

A harmadik, legújabb könyvébe 1924 augusztus 6-án Coolidge Calvin, az Egyesült-Államok elnöke írta be elsőnek nevét; utána sorban következnek: Charles J. Hughes államtitkár, Andreas W. Mellon, a most annyit szereplő amerikai pénzügyi államtitkár, Theodor Roosevelt, a nagy elnök fia, John W. Wecks, az amerikai hadügyminiszter, John Pershing, az amerikai csapatoknak a világháborúban a francia harctéren főparancsnoka, Herbert Hoover, az ételmiszerdiktátor, a washingtoni jugoszláv követ. A követségi személyzet aláírásai után Taft, az Egyesült-Államok volt elnökének aláírása következik; mellette írta be nevét Jusserand, a washingtoni francia nagykövet, Gelano Caetani, a washingtoni olasz követ. Valamennyi aláírás között markáns nagy betűvel szinte kéri Thos. A. Edison, a világhírű feltaláló kézírása. A panama-csatorna nagy konstruktőre George W. Gotthals kézjegye is található. Az amerikaiak után a braziliai nagyságok aláírásai következnek: dr. Arthur Bernardis köztársasági elnök, Antonio Setembrino de Carvalho, a braziliai marsall, del Alencar admirális, aki már huszonöt éve áll a brazilia flotta élén, Epitacis Pessoa volt braziliai köztársasági elnök, a rio de janeiro japán követnek egész oldalt betöltő 8—10 centiméter nagyságú betűkből lefelé rótt kézírása.

Az európai nagyságok közül elsőnek a francia köztársaság elnöke Gaston Doumergue írta be a nevét. Mellette szerepel Paul Painlevé és J. Foch marsall, J. Caillaux, a száműzetésből visszasikerült pénzügyminiszter és Aristid Briand, a sokszoros miniszterelnök. M.

Spaljajkovic párisi követünk, majd André Citroen, az ismert autógyáros neve, aki még az autogramkönyvben sem felejtkezett el egy kis reklámról, mert neve mellé odaütközött cégbélyegzőjét, a melynek közepén ott áll: alaptőke 100.000.000 frank. Most augusztusban írta be nevét nagy markáns vonásokkal Olaszország diktátora, Benito Mussolini, alatta Volpi egyszerű szerény kézjegye, amelyet a fasizmus nagyságai: Farinacci Roberto, Luigi Federzoni követnek. A következő oldalon keresztbe-

írta Vittorio Emanuele olasz király kézírása. A római aláírások között szerepel: V. Antonievics követünk, Jecsevics Milán attasénk és M. Lazarevics követségünk titkárának aláírása. Japán kézjegyek következnek, a római japán követ akombakos aláírása.

A jugoszláv határ átlépése után elsőnek Susak polgármestere Kucsics Juraj írta be a nevét. Pár nap előtt Mikulec szűkebb hazájában: Krusljevoseloban volt, ahol ünnepelték a község nagy szülőjét.

Október 10-én Bogojevón át megindul a vasuti forgalom

A vonal kijavítása befejezés előtt áll

Beogradból jelentik: A közlekedésiügyi minisztérium kommunikációját bocsájtott ki, mely szerint

Bogojevónál a vasutépítési munka befejezés előtt áll és a vonalon október 10-ikén megnyílik a forgalom.

Az árviz által tönkretett vonal kijavítását különösen a szarajevói vasutigazgatóság sűrgette, mely

a Bródban rekedt 600 vagon nem tudta rendeltetési helyére juttatni.

A Bogojevón át való zavartalan vasuti közlekedés a szilva-export szempontjából is sürgősen szükségessé vált, miután Boszniából ezen a vonalon szállították a gyümölcsöt Magyarországra és Csehszlovákiába.

Pusztító viharok és árviz

Szlovéniában és Észak-Olaszországban

Ljubljana alacsonyabban fekvő részei viz alá kerültek

Ljubljánából jelentik: A Száva felső folyásáról a nagy esőzések következtében óriási víztömegek kerültek le Szlovéniába, melyek elárasztották Ljubljana környékét is.

A víz elárasztotta a város alacsonyabban fekvő részeit és több házat bedöntött.

Az áradással egyidejűleg kedden délután borzalmas vihar pusztított Ljubljana vidékén. A villám több há-

zat felgyújtott.

Olaszországból érkező jelentések szerint Triest környékén szintén óriási felhőszakadás volt.

Triestben egész uccasorok állanak víz alatt.

A vasuti forgalom Olaszország belső vidékei felé teljesen megakadt, azonkívül a telefonforgalom is megszűnt, mert a vihar tönkretette a telefonhuzalokat.

Biztosra veszik Bárczy győzelmét a budapesti polgármesterválasztáson

Bethlen miniszterelnök váratlanul Budapestre érkezett

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István miniszterelnök három havi szabadsága után hétfőn este váratlanul visszaérkezett Budapestre és kedden délelőtt már át is vette hivatala vezetését. A miniszterelnöknek a hét végére várt hazaérkezését politikai körökben a polgármesterválasztás kérdésével hozták összefüggésben, amelyre a kormány óriási súlyt helyez és különös fontosságot tulajdonít neki.

A budapesti polgármestert a városi törvényhatóság — mint már je-

lentettük — szeptember 29-én, szerdán választja meg. Arra számítanak, hogy a 312 törvényhatósági bizottsági tag közül legalább háromszázan résztvesznek a polgármesterválasztáson. Azok, akik jól ismerik a budapesti közgyűlést jelenlegi összetételét, arra számítanak, hogy a demokratikus blokk jelöltje, Bárczy István nyugalmazott igazságügyminiszter és volt budapesti polgármester már az első választáson nyolctíz főnyi abszolút többséghez fog jutni.

A repülőgép négy halottja

Kedden délután temették el a vasárnapi repülőgép-szerencsétlenség két áldozatát — Prágából megérkezett Jugovics és Njegovan holtteste

A borus őszi időben borongó gyász ült meg kedden Noviszadot. A levegő áldozatait temették. Délután három órakor volt Kovanjkov alezredes temetése a noviszadi kórház halottsházából és ugyanakkor temették a Péterváradról Achmed Saliovics közkatónát, akik mindketten a vasárnapi repülőgép katasztrófánál lették halálukat és alig hogy ezek a temetések véget értek, befutott szomorú terhével a Prága—budapesti gyorsvonat, amely Jugovics Jovan alezredes, a noviszadi repülőgép volt parancsnokának és Njegovan Jenő főhadnagynak, a diadalmos jugoszláv pilótának holttestét hozta, akiket Prágából szállítottak haza, ahova a jugoszláv repülőosztály a legszebb reményekkel utazott.

Kovanjkov Alekszander holttestét a kórház halottas kamarájában ravataloz-

burg-típusú repülőgép keringett a levegőben, amelyek a temetőben virágokat szórtak a koporsóra.

Ugyancsak délután három órakor volt Petrovaradinban Muharev Achmed Saliovics bosnyák katona temetése is, akit a petrovaradini muzulmán katonai temetőbe temettek el megható temetési szertartások közben.

Amikor a temetési szertartások véget értek, este hat órakor robogott be a noviszadi pályaudvarra a gyorsvonat, amely Jugovics Jovan alezredes és Njegovan Jenő főhadnagy koporsóját hozta. A levegő mártírjainak holttestét Prágából Noviszadig a cseh repülőosztály három küldöttje, Smetana József ezredes, Marsalek Indrig törzsszázados és Czehars Karel főhadnagy kísérték.

Hat órakor a pályaudvar és környéke feketélt a sok néptől, katonák és polgárok nagy számban jelentek meg, hogy részvételük kifejezést adjanak. A pályaudvaron ott volt Njegovan főhadnagy özvegye és családja is, rajtuk kívül Pavlovics Ivó, a repülőgép parancsnoka, Nikolic Milán tábornagy, Marinovics Jenő tengerészparancsnok. A pályaudvar előtt felállt a diszszázad, azonkívül a helyőrség tisztikara, a repülőgép-összes katonái és polgári személyzete.

Mikor a vonat megérkezett Alekszandrovics rendőrkapitány és a vámhivatalnokok átvették Njegovan koporsóját, megállapították a személyazonosságát és átadták a holttestet a katonai hatóságnak. A koporsót, amely nemzeti színű zászlókkal volt behorityva, katonák vállakon vitték a vöröskeresztes kocsiig, amelyen elhelyezték, azt a husz koszorut is, melyet a cseh bajtársak küldöttek Noviszadra. A gyászmenet a katonazenekar hangjai mellett tisztelő katonák sora felé indult meg a kórház halottaskamrája felé. Innen a koporsót szerdán átviztik a beltéri katólikus templomba, ahol a ravatalt felállítják s innen lesz a temetés szerdán délután három órakor.

Jugovics Jovan alezredes holttestét a vonat továbbvitte Beogradba, ahova Tomics Miodrag őrnagy vezetésével, Noviszadról tiszti küldöttség kíséri. Szerdán a repülőgép tisztikara szintén Beogradba utazik, hogy résztvegyen Jugovics alezredes temetésén.

Különvonaton viszik magukkal azt a huszonöt koszorut, amelyet polgárok, a noviszadi Aeroklub és katonai hatóságok küldenek részvételük kifejezésül.

Véget ért a tanárkongresszus

Négy százötvenen vettek részt a bucsubanketten

Noviszadról jelentik: Az országos tanárkongresszus hétfőn délután az új tisztikar választását ejtette meg és az eredményt a kedd reggeli ülésen hirdették ki.

Hétfőn este a Szloboda nagytermében 450 területi társasvasora volt, amelyen a kongresszus tagjain kívül dr. Csirics Irenej püspök, Nikolic Szevan hadbíró-tábornok és a noviszadi társadalom előkelőségei vettek részt. Szrdár Pávle, a kongresszus alelnöke monddta az első felköszöntőt a királynak. Kivül még Nikolic Szevan tábornok, dr. Csirics Irenej püspök, Vilics Márkó és Balugdzsics Mirko igazgatók, Banica tanár és mások monddtak felköszöntőket.

Kedden reggel Szrdár Pávle elnökletével folytatták a kongresszust és a szavazatszerű bizottság jelentést tett a hétfőn megtett választások eredményéről, amely szerint a tisztikart és választmányt a következőképpen egészítették ki:

Az országos tanáregyesület alelnöke: Popovics Mirko. A választmány megüresedett tagsági helyeire megválasztották: Drávic Jován, Kangra Jován, Gyeric Milorád, Pávics Szevan, Sztófanovics Darinka, Nikolic Szevan, Mladenovics Voja, Risztics Jelisaveta Szimics Mihajlo, Zoric Vászta, Kárlivics Riszta, Cvetkovics Koszana tanárokat. A felügyelőbizottságba: Karics Milánt, Boskovic Leposzavát és Pataj Mijót választották meg.

HIREK

Tar vitéz

Tizenháromra fogyva csellegtek né-
mán, elől Tar vitéz tempósan zörgő
karddal, mellette féloldalt hátrább a ra-
gyás képü, a vitéz legelszántabb hűve,
akí tőmpe orrával és szeplőivel nagyon
szelidnek látszott, de az ügy érdek-
ben bármikor elevenen megnyuzta vol-
na az apját is. Szorongva a vezért néz-
te mind, és a szomoruságukba burko-
ltoztak inkább, mert a köpenyüket ki-
rágta az évek és a szél csunya paj-
táskodást mielt. Messze az égbolt
szennyos hajlatán egy főlhőzacsokból a
hold ezüstszarkanyujának a fölső ágá
tűzött, de a hó azért esett, élesre der-
cesedve, akár a só olyan volt, de sár-
ga, csipett és marokszám csapott a
szemük közé. A csárda négy jegenyéje
már átszűrődött a szűrkeségen. Tar
vitéz oldalba nyilalta a lovát, a többiek
is fölpeckelték egy pillanatra az állu-
kat, szétnéztek és a mellükre olyan ér-
zés zuhant, mint amikor idegen táj-
kon először bontakozik ki az október
vénkisasszony teste.

— Ehol a Somodorék köröszte mán,
— bökött jobbfelé a vezér, — negyed-
óra se a csárdáig. Majd megmondom
még, hogy hónap hova temesetek. De
a zsebemből kivagyétek a piros ken-
dőt, oszt ha még valaha erre lesz uta-
tok, kőssétek a köröszít alá.

A ragyásképü is megszóltotta a lo-
vát. Életében először csufolódott vele a
szíve. Szitkozódni akart, mert puháb-
ban nem tudott sírni. De a fölpattog-
zott Krisztus-arc nagyon rábeszélő bá-
natu volt a havas szemöldökeivel, hall-
gatni kellett tőle.

A csárdánál Tar vitéz ugrott le el-
sőnek. Bántó nagy csöndesség ásitott
a fekete ablakokból. A kapu két rezes
szárnya kidöntve, kutya se vakkant,
csak a jegenyék veszekedtek tüdőbaj-
osan a hóval. Beljebb a pitvarban a ha-
lott csaplárosba botlottak. Szétloccsant
fejvel hevert az öreg, sebeit már beeste
a hó, kezében korhadó löcsőt szorongat-
ott. Nem ijedeztek tőle, tudták azt is,
kít akart védeni. A ragyás düheveszett
megilletődéssel pislogott, hagyta, hogy
a vezér előre menjen. Közben a küszö-
bön meg is pillantották a lány testét.
Hanyatt feküdt, haját gyöngén selymez-
te a hideg fehérség, combján véres
maszat és ujjnyomok.

— Szegény Klárka, tudtam, — su-
sogta a vezér és öibe kapta a dermedt
testét. Bent a szobában gyöngéden le-
takarta egy vánkossal.

Rözsét találtak a félszerben, a ke-
mence lassan izzadni kezdett. Étel-ital
is akadt még jócskán, a ragyás zsirt
olvasztott egy sótartóban, kanócot is
sodort bele és meggyújtotta. Tar vitéz
a tanácsokat osztogatta komolyan.

— Aztán megbosszuljatok minket. A
somfai erdőben még lappangnak embe-
rek, onnat főtözzátok meg a csapatot.
Pista öcsém majd elvezet, bevászt-
hassátok ötöt is. Bár a tizenhetet még
nem töltötte be, de igen helyrele-
pő gyerek.

A hajuszát sodorgatta Tar vitéz, né-
ha beosont a másik szobába, Klárka
holttestéhez. A haját simogatta, mint-
ha játszott volna vele.

— Lovam meg a kilenc gyűrüm a
tied Dánes, — fordult a ragyás felé. —
Meg a vezérük is te vagy. Csak az em-
berekre vigyázz. De a kardomat hagy-
játok úgy ahogy magamba döftem. Ki
se vágétek a szivemből.

A többiek bort forraltak, a vastag téli
szél, világ bitangja, paráznamód har-
madnapja cseszerészte a mellüket. Kö-
högtek is. Szemükben azért meleg szá-
nalom vibrált. A bor is dolgozott, de
hallgattak, érezni kellett, hogy ez nem
lehet másképpen. A ragyás sírni szeret-
ett volna megint, de nem birt. Tar vi-
téz karon fogta, vezette a másik szo-
bába.

— Nézd, — mondta és a vánkost fél-
rébb toltta a halott válláról. — balkar-

lán tüvel pontozott ki egy szívet. Ak-
kor még gyerek volt jóformán, mégis
megmondta, hogy az enyém lesz. Te-
mesetek mellé, de a kezünket kapcsol-
látok egybe.

A ragyás bólintott. Klárkát Tar vi-
téz úgy ahogy, fölöltöztette. Aztán visz-
szament az ivóba, külön kis asztalhoz
a ragyással. Taníttatta tovább; mit
hogyan kell tenni.

A másik asztal akkor már benn uszott
a fekete vigalomban. A nóták is elő-
kerültek, de csak a rozmaringról meg
az őszi harmatról.

Az égről jókora darab sötétség vált
le már, amikor Tar vitéz fölébredt. Társai
az asztalon bóbiskoltak, a mécs
haldoklott, az ablakok mögött málott
fehérség didergett. Tar vitéz a kardját
tapogatta és Klárka régi csókjaira gon-
dolt. Bement a szobába, taplót gyuj-
tott. A hirtelen fénynél olyan melegnek
tetszett a halott arc a félignyit szem-
mekkel, mint amikor az éjszakai vil-
lámlásnál néz a férfiember egy mellé-
bujt félős asszonyra. De a másik perc-
ben vértelen, üres lett szegény Klári-
ka, csunya és halott. Tar vitéz gondol-
kozott, letette a kardot, elhatározta,
hogy a sirt ássa meg előbb. Ásót ta-
lált a félszerben, de a föld fagyos volt,
nehezen fogta a vas. És a keleti tűz-
kerítés fölött már kéken harangozott a
téli hajnal, menni kellett, ha menni
akartak. Tar vitéz kicsit fájó lélekkel
vitte helyére az ásót, de egy vállvonás
meggyógyított mindent. Félóra mulva
föltve voltak a csutorák, Tar vitéz jó-
eszmelemmel tisztelgőt vezényelt a két
halottnak és elég könnyű szívvel neki-
vágta mind a tizenhárom az irgal-
matlan, két hetes utnak a somfai erdők
irányaiba.

Berényi János

— Gyogyevics Dragoszláv főispán
Beogradban. Gyogyevics Dragoszláv
szuboticaai főispán kedden reggel Beo-
gradba utazott. A főispán beogradi ut-
ját összefüggésbe hozzák a főispán-
polgármester-kérdéssel és úgy tudják,
hogy a főispán néhány nap mulva ma-
gával hozza a kinevezéseket.

— Jegyzői áthelyezés. Szomborból
jelentik: A belügyminiszter Ivanics
Szvetozár szelencsei jegyzőt Begecsre
és Ilics Milorád begecsi jegyzőt Szelen-
csére helyezte át.

— Zászlószentelési ünnepély Sztari-
becsén. Sztaribecséről jelentik: A sztari-
becsei zárdaiskola »Jézus Szíve Szö-
vetsége« október 3-án zászlószentelési
ünnepélyt rendez. A zászlószentelés után
az iskola helyiségében színelőadás lesz.
A zászlóanyai tisztet öz. Vissy Károly-
né urnő vállalta.

— A noviszadi radikális párt választ-
mányi ülése. Noviszadról jelentik: A
noviszadi radikális-párt vasárnap tartotta
meg választmányi klubülését, ame-
lyen a tagok feltűnő nagy számban je-
lentek meg. Az ülés viharos volt és a
párt egy része rendkívüli pártgyűlés
összehívását követelte. A választmány
a követelést elutasította.

— Az egységespárti jelölt győzött a
tolnai választáson. Budapestről jelen-
tik: A tolnai nemzetgyűlési választás
véget ért. A választáson Klein Antal volt
főügyész, az egységes párt hivatalos je-
löltje győzött. Lipcei Miklós, a Szilá-
gyi-csoport jelöltje és Mady-Kovács
Dénes voltak Klein ellenfelei.

— Tanítói áthelyezések. Szentáról je-
lentik: A közoktatásügyi miniszter Jem-
vics Iván tavankuti tanítót Szentára,
Novogradics Iván branyinai tanítót
Sztarakanizsára, Gass József szentai ta-
nítót Apatinba, Tóth Péter szentai ta-
nyai tanítót a szuboticaai tanyára, Dr-
nyevics Bogdán szentai tanítót Zsed-
nikre helyezte át.

— Bácsmegeye közgyűlése. Szombor-
ból jelentik: Bácsmegeye legközelebbi
közgyűlését október 5-ikén fogja meg-
tartani. A közgyűlés tárgysorozatán ki-
lencszáznegyvenkilenc pont szerepel. A
legfontosabb pontok egyike az árviz-
károsultaknak adandó segély összegé-
nek megállapítása. A vármegeye választ-
mány négy millió dinár segélyt javasol
az árvizkárosultak segélyezésére.

— A strassburgi püspök a német ir-
redenta ellen. Párisból jelentik: Strass-
burgból jelenti a Journal: Ruch strass-
burgi püspök megrendszabályozta Fass-
hauer abbét, aki az autonómista haza-
fias szövetség vezére. Fasshauer szer-
keszti az irredenta-hirdető Elsaesser
Kurier című lapot s most a püspök el-
tiltotta ettől.

— Elhalasztották a szuboticaai városi
közgyűlést. A szuboticaai városi tanács
a polgármesterválság miatt október el-
sejére összehívott városi közgyűlést bi-
zonytalan időre elhalasztotta. A köz-
gyűlést valószínűleg csak október hó
második felében tartják meg és azon
csak az idei költségvetést fogják meg-
tárgyalni.

— Egyelőre nem töltik be a szubo-
ticaai városi főügyész állást. Sztipics
Károly dr. szuboticaai városi főügyész
utódjáról többféle kombináció került
forgalomba és leginkább dr. Miatov Mi-
lorádöt emlegették erre az állásra.
Gyogyevics Dragoszláv főispán mun-
katársunk előtt úgy nyilatkozott, hogy
dr. Miatov jelöléséről neki nincs tuda-
mása és úgy tudja, hogy a főügyész
állás egyelőre betöltetlen marad.

— A lyoni szocialisták újból követe-
lik Herriot polgármester lemondását.
Párisból jelentik: A lyoni városi ta-
nács hétfői ülésén a tanács szocialista
tagjai újabb nyilatkozatot olvastak fel
Herriot polgármestersége ügyében. A
nyilatkozat megállapítja, hogy Herriot
semmi körülmények között sem marad-
hat Lyon polgármestere, mert nem bír-
ja a szocialista többség bizalmát. A
nyilatkozat végül megállapítja, hogy
Herriot magatartása antidemokratikus.

— Új vármegeyei bizottsági tagok.
Szentáról jelentik: A belügyminiszter
dr. Ludaics Milos szentai városi fő-
ügyészt és Branovácski Lázár szabót a
megeyei bizottság tagjaivá nevezte ki.
Forrai Ferenc elemi iskolai igazgatót a
belügyminiszter felmentette bizottsági
tagságától.

— Szuboticaai orvos cikke a német
Röntgen-társulat folyóiratában. Her-
mann Károly dr. szuboticaai orvos, a ki-
váló röntgenológus, aki különösen az
epehólyag-diagnosztika terén nagysiker-
ű kutatásokat végzett, a német Rönt-
gentársulat folyóiratában beszámolt az
epehólyag Röntgenvizsgálata körüli ta-
pasztalatairól. Az értékes cikket a né-
met Röntgentársulat külön lenyomatban
is közrebocsátotta.

— Beszüntették a loki iskola negye-
dik tagozatát. Lokról jelentik: A köz-
oktatásügyi miniszter a loki állami is-
kola negyedik tagozatát, miután nem
érte el az előirt tanulólétszámot, be-
szüntette és a tagozat tanítóját, Arta-
monov Makszimilijánt állásától felmen-
tette.

— Tanítói kinevezések. Sztaribecse-
ről jelentik: A közoktatásügyi miniszter
Risztics Rojkó tanítót a sztaribecsei to-
polai-uti magyar iskolához, Nikolics Mi-
lánné tanítónőt pedig a sztaribecsei szá-
lasi iskolához nevezte ki.

— Októberben tárgyalják a begecsi
muzulmán gyilkos bűnügyét. Noviszad-
ról jelentik: A noviszadi államügyész-
ség kedden vádiratot adott Majetics
Mehmed muzulmán kompunkás ellen,
aki ezévi augusztus 31-ikén a Bánostor
és Begecs között közlekedő kompon
összevesztett Szávkics Zsivkó hajómun-
kással, akit szívenszurt. A törvényszék
a főtárgyalást októberben tartja meg.

— Felhívás. Felkérjük az orvos ura-
kat, hogy október 2-ikán, szombaton
este 8 órakor, a Nemzeti-szállodában
tartandó vacsorán minél nagyobb szá-
mban megjelenni sziveskedjenek. A ren-
dezőség.

— Négyezer dinár a vasúti kocsi-
ban. A keddi délutáni noviszadi személyvona-
ton, kevéssel a vonatnak Szubotica-ra
érkezése előtt Lovászy Rezső vasúti
kalauz az egyik másodosztályú fülké-
ben 4112 dinár készpénzt talált. A ka-
lauz azonnal érdeklődött az utasoknál,
hogy ki vesztett el pénzt és hamarosan
jelentkezett is a pénz tulajdonosa, aki
boldogan vette át az elvesztett összeget.

— Vizsgálat indult a szombori gö-
rög-keleti hitközség vezetősége ellen.
Noviszadról jelentik: A szombori gö-
rög-keleti egyházközség tagjainak egy ré-
sze már régebbi idő óta elégedetlen a
hitközség vezetőségével. Legutóbb me-
morandumot terjesztettek fel a bácskai
kerületi választmányhoz Noviszadra és
ebben a memorandumban, amelyet No-
vákovicz Izidor bankigazgató, valamint
dr. Konyovics Jócó ügyvéd irtak alá,
felsorakoztatták sérelmeiket. A memo-
randum alapján a kerületi választmány
elrendelte a vizsgálatot a szombori hit-
község vezetősége ellen és a vizsgá-
lat lefolytatására dr. Miladinovicz Ra-
divoj szuboticaai közjegyző vezetésével
bizottságot küldött ki. A bizottság fel-
hatalmazást kapott arra is, hogy a
mennyiben szükségesnek mutatkozik,
függesse fel a szombori hitközség ve-
zetőségét.

— Pasicsevo földet oszt. Szomborból
jelentik: Pasicsevo községi képviselő-
testülete legutóbbi ülésén úgy döntött,
hogy a község földjéből háromszáz
holdat tagosítani fog és azt a község
szegényei között házépités céljára jutá-
nyos áron fogja örökáron eladni. Jová-
hagyás végett a tervezetet a vármegeye-
hez terjesztették fel, amely a legköze-
lebbi közgyűlésen fog dönteni.

— Sarlóval megsebesítette a nővérét.
Noviszadról jelentik: Vukics Jája Slaba-
bir-uccai noviszadi lakos hétfőn este
összevesztett Gája neví nővérével. Vu-
kics botot ragadott és azzal támadt a
leányra, aki azonban futásnak eredt.
Vukics az udvaron üldözni kezdte és
felkapott a földről egy élesre köszörült
sarlót és a leány után dobta, aki éppen
abban a pillanatban fordult hátra. Az
éles sarló a leány arcába fúródott és su-
lyosan megsebesítette. A leányt a kör-
házban megoperálták, de állapotá su-
lyos. Vukovicst a rendőrség letartóztá-
tatta.

— Kommunisták és acélsisakosok vé-
res verekedése Esszenben. Esszenből je-
lentik: A kommunisták és a rohamsisa-
kosok között véres összeütközés folyt
le. Hét rohamsisakos súlyosan megse-
besült. A verekedésnek a rendőrség ve-
tett véget.

— Villanytelepet épít Csantavir kö-
zség. Csantavirról jelentik: Csantavir
község képviselőtestülete elhatározta,
hogy a községben modern villanytele-
pet fog építeni.

— Árviz pusztít Ljubljana környé-
kén. Ljubljana-ból jelentik: A napok óta
tartó nagy esőzések következtében a
hegyi patakok megáradtak és nagy terü-
leteket öntöttek el. Az árviz lényeges
károkat okozott Ljubljana környékén
és különösen a marhaállományban ok-
zott pusztítást. Beogradi jelentés se-
rint Pucelj földművelésügyi miniszter
kedden 120.000 dinár gyorssegélyt utalt
ki az árvizkárosultak javára.

— Új postahivatal épül Molon. Som-
orból jelentik: Mol község előljárósága
elhatározta, hogy elad negyven hold föl-
det négy százhuszezer dinárért és ebből
a pénzből a község a posta- és távirda-
hivatal részére épületet emel.

— Sztaribecsei tanító — egy berlini
tudós társaságában. Sztaribecse-
ről jelentik: A berlini Barth Herman tudomá-
nyos társaság, mely a nemzetközi megér-
tésért küzd, a legutóbbi ülésén tisztelet-
beli tagjául választotta Jelkics Dusán
sztaribecsei tanítót.

**SELYEM-
GEORGETTEK**
az összes divatszinekből
métere 115 dinár
székely
diva'áruházában, Subotica, Főtér

— Sztojanovics Péter beogradi sikerrel. Sztojanovics Péter, a hírneves zeneszerző és hegedűművész huszonöt éves sikeres bécsi működése után a beogradi »Sztankovics«-zenetársaság meghívására a múlt idény novemberében elvállalta a »Sztankovics«-zenede igazgatói, valamint első hegedűtanári állását s nagy energiával látott hozzá az intézet reformálásához. Februárban az opera-drámai tanosokat létesítette s ennek első munkáját a beogradi operaházban tartott növendék-operaelőadás mutatta be rendkívüli sikerrel. A kiváló művész és pedagógus elvállalva vajdasági növendékeket is, hetenkint, vagy kéthetenként egy órára és így a tehetséges vajdasági növendékek, ahelyett, hogy külföldre mennének, Beogradban is folytathatják magasabb tanulmányukat.

— Leesett a létráról. Szentáról jelentik: Szabó Balázs, Rodics Ignác tornyosi nagybirtokos udvarosa, fel akart menni a padlásra, azonban megcsuszott a létrán és olyan szerencsétlenül bukott le, hogy két oldalbordája eltörtött. Beszállították a szentái kórházba.

— Egy nap alatt kétszáz ezer aranyfrankot váltottak be a francia jegybanknál. Párisból jelentik: Hétfőn volt az első nap, hogy a francia jegybank a szabadpiacon aranyat vásárolt napi árfolyamon. A francia bank főintézeténél és úgy párisi, mint vidéki fiókjainál olyan nagy volt a tolongás, hogy Párisban, Lyonban és Toulouseban rendőrségnek kellett kivonulni, hogy a bank előtt tolongó tömegben a rendet fenntartsa. A husz aranyfrankost 114.70 papírfrankért váltották be. Különösen sokan siettek a Bastille városrészben lakó munkások közül az aranyfrankok beváltására és az első napon az országban kétszáz ezer aranyfrankot váltottak be.

— Cirkusból kiszabadult oroszlanok és tigrisek vasárnap óta rémületben tartanak egy belga várost. Brüsszelből jelentik: Saint Amand városkában, amely közel fekszik a francia határhoz, egy vándorcirkusz ütött tanyát. Vasárnap este az állatszeliidítő és az örök vigyázatlansága folytán nyolc oroszlan és két tigris kiszabadult a ketrecekéből és berontott a városba. A vadállatokat még nem sikerült elfogni és így a városka lakossága vasárnap este óta nem meri elhagyni a házakat.

— Bubifrizurás postabélyegek. Az amerikai Szalvador állam postaigazgatósága az elmúlt héten új bélyegsorozatot adott ki. Ezeknek a bélyegeknak az ad különös érdekességet. A bélyeggyűjtők előtt, de általában a közönség szemében is, hogy a szokásos bélyegrajzok helyett egy bubifrizurás, modern női fejet ábrázolnak. A bélyegek alsó- és felső szélén angol és spanyol nyelvű fölírások reklám van, amelyen egy világocég kávéjának finomságát hirdeti. A filatelisták körében az új bélyeg megjeleneése nagy szenzációt keltett, úgy hogy a kereskedők a megjelenés első napján a postákon található bélyegkészleteket összevásárolták importálás végett.

— A La Manche forgalmát akadályozzák a távuszók. Londonból jelentik: A sűrű megismétlődő csatornaátúszások már kezdik nagy mértékben zavarni a csatornai forgalmat, mert az uszókat kísérő bárkák rendszerint csak az utolsó pillanatban veszik észre a nagy hajók jelzéseit és amikor ki akarnak térni, az a veszély fenyegeti őket, különösen, ha a csatorna viszonyaival nem ismerősek, hogy zátonyra futnak.

— Felszentelték a sztarcsevói katolikus templomot. Bescskerekéről jelentik: Rodics Rafael bánati apostoli adminisztrátor közreműködésével az elmúlt vasárnap felszentelték az újonnan átépített és átfestett sztarcsevói katolikus templomot. A községben a felszentelés alkalmával fényes ünnepek voltak.

— Fogynak az amerikai milliomosok. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok lakosságának vagyoni viszonyairól szóló, most kiadott statisztikai kimutatás szerint a pénz fejedelmeinek sorait is megtrikította már a rossz gazdasági helyzet, melyet az amerikai gazdasági élet sem kerülhetett el a háború után. A kimutatás szerint Amerikának 1917-ben 11.800 dollármilliomosa volt, most pedig nyolcszázalakkal kevesebb.

— Hadirokkant ezredes, sofőr és orvosnő hiába akarták átúszni a La Manche-csatornát. Londonból jelentik: Mind a három uszó, aki vasárnap megpróbálta a csatornát átúszni, feladta a küzdelmet. Az elsőnek indult hadirokkant ezredes és utána a londoni automobilsofőr öt órán át küszködtek a habokkal, aztán lemondtak vállalkozásukról, a londoni orvosnő pedig már csak négyszáz méter távolságra volt Doverről és huszonhat óráig uszott, mikor ereje elhagyta.

— Elárverezik Strauss Oszkár egykori híres villáját. Bécsből jelentik: Dobra kerül Strauss Oszkár egykori híres hietzingi villája, amelyet tőle hét év előtt Knöpfelmacher Artur costarical főkonzul vásárolt meg. Az árverés október huszadikára van kitűzve. Érdekes, hogy a jelzálogos hitelezők között van többek között Bánffy Miklós gróf is 37.677 shilling követeléssel továbbá egy osztrák cipőgyár, amely 16.280 shillinget táblázott a villára. A főhitelező a hollandiai Rotschild-csoport bankja 140.700 shillinggel, holott a törvényszék a villa értékét csupán 115.000 shillingre becsülte és ennyi lesz a kikiáltási ár.

— Tizenkétéves életmentő leányka. A Corriere della Sera írja, hogy hatalmas tüzvész volt a minap Domodosola közelében egy baraktelepen. Az emberek kétségbeesetten menekültek a lángoló faépületek közül, amikor észrevette az egyik család, hogy kis ötéves gyermekük az égő házban maradt. Senki sem mert vállalkozni, hogy a gyermeket a lángoló falak közül kihozza, mikor egy tizenkétéves, vézna kis leány, Ernesta Materni, berohant a lánokban álló barakkb, karjára vette a kis gyermeket és minden baj nélkül kivitte. A következő pillanatban nagy robajjal összedől az egész baraképítmeny. A tömeg lelkes ovációban részécsitette az életmentő gyermeket.

— Római utéptörményeket találtak Pécsen. Pécsről jelentik: A csatornázási munkálatokkal kapcsolatban a lefektetendő csövek számára ásott árokban harminc centiméter mélységben római ut nyomaira bukkantak. Valószínű, hogy ez a római országot a mai pécsi Rákóczi-úttal egy vonalban haladt. Felszíne kelet felé lejt, úgyhogy a kezdetén harminc centiméter mélyen húzódik a jelenlegi felszín alatt, kissé távolabb már százötven centiméterre süllyed. A római ut erősen mézshabarcscsal összeragasztott felső része harminc centiméter vastag s alatta hatvankilencven centiméter vastag alapozása van. A földmunka során egyéb római leleteket is találtak, még pedig üveg pohárdarabokat, fa- és csontgombokat, valamint római réz- és bronzpénzeket.

— Német kirándulók autókatasztrófája három halottal. Innsbruckból jelentik: Az Innsbrucker Nachrichten jelentése szerint vasárnap a Karersee-tóvizseregben egy automobil, amelyet Terentini automobilvállalkozó vezetett és amelyben német birodalmi turisták ültek, közvetlenül a szoros mögött eddig még ki nem derített okból felfutott az út lejtőjére és ott felfordult. A kocsit hat utasa a kocsit alá került. Három nyomban meghaltak, még pedig Terentini, továbbá egy német ur és egy német hölgy, akiknek nevét eddig még nem tudták megállapítani. Egy másik hölgy könnyebb sebesülést szenvedett.

— Menetelő zászlóaljba belegázolt egy autó. Amszterdamiól jelentik: Mint a lapok jelentik, Nymwegen mellett hétfőn késő este súlyos autószerencsétlenség történt. Egy magánautó belerohant egy gyakorlatról visszatérő zászlóaljba. Tizenegy katona megsebesült, közöttük négy súlyosan. Az autót föltartóztatták és egyelőre lefoglalták.

— Leforrázta magát. Osziokról jelentik: Mudrinics Rado munkás az oszijekiek cukorgyárában azzal volt elfoglalva, hogy a szemet forróvízzel öntözze. Miközben a munkásokkal beszélgetett, a csöböl kisugárzó forró vízzel önmagát öntötte le. Mellén és a hasán súlyos égési sebekkel szállították a kórházba.

— Amerikában egy kétszázötven kilométeres új tavat találtak. Párisból jelentik: Az egyik tudósító irodának torontól jelentése szerint Ontario tartomány északi részében egy új, kétszázötven kilométer hosszú tavat fedeztek fel.

— Nem működött az ejtőernyő, meghalt az artista. Karlsruheól jelentik: A repülőtéren vasárnap látványos repülések voltak és egy Fusshöller nevű lipcsei ejtőernyős artista zuhanó ernyővel produkálta magát. Ötszáz méter magasságból leugrott az aeroplánról. Az ejtőernyő nem nyílt ki. A nézőközönség rémülten látta, hogy Fusshöller kétszer is megrántotta az ernyőt, de az csak nem terpszekedett ki s a következő pillanatban az artista holtan terült el a földön.

— Gázol az iparvasut. Szomborból jelentik: A Szombor melletti Krusevlje községben halálos szerencsétlenség történt. A cukorgyári iparvasut repával telt vagonjainak egyikéről oly szerencsétlenül esett a kerek közé Raczweiler Henrik tizennégy éves napszámosgyerek, hogy a kerek a felismerhetetlenül ósztatották. A kisfiu a helyszínen meghalt. A rendőrség a vizsgálatot megindította a szerencsétlenség ügyében.

— Elgázolta a vonat a menekülő gyilkost és az üldöző csendőrt. Brünnből jelentik: Perbenyik kelet-szlovenszkói helységben egy parasztlány a mezőn munkaközben összeveszett apjával és a civódásnak az lett a vége, hogy a fiu kapanyéllal leütötte az apját. Egy csendőr a gyilkost suhancot Kassára kísérte. Utközben a legény, mikor egy vasúti átjáróhoz ért, meg akart ug-rani a csendőr elől és futásnak eredt. A csendőr utánvetette magát. Már éppen megragadta a sinek között, mikor előrobogott egy vonat és mind a kettő-jüket agyongázolta.

— Elgázolta az autó. Beogradból jelentik: Mautlja Velimir sofőr autójával a Kralja Milana utcában hirtelen elütötte Sztэфанovics Dobrivoj második gimnazistát. A kisfiut súlyos sérülésekkel beszállították a kórházba. A sofőrt letartóztatták.

— Az oszijekiek kiállítás szarkái. Osziokról jelentik: Az oszijekiek kiállításán résztvevő több kiállító panasszal fordult a rendezőséghez, hogy ismeretlen tettesek behatoltak helyiségeikbe és kisebb-nagyobb értékű tárgyakat elloptak tőlük. Az eset nagy feltűnést keltett, mert a kiállításnak külön őrsége van, kizárólag arra a célra, hogy a kiállított tárgyakra ügyeljenek. A megindított nyomozás azután kiderítette, hogy a lopásokat Bischof József, Tarr Sándor és Becker Adolf tüzoltók követték el, kik éppen éjjeli szolgálatuk alkalmával az őrzéssel voltak megbízva. A rendőrség mindhármukat letartóztatta. Házkutatás alkalmával a lopott holmik egy részét lakásaikon meg is találták.

— Szívzélhűdés ölte meg a holtan talált szubotcai kőművest. A Szentáuti temető hullaházában kedden délután három óraker boncolták fel Milunovic Alajos szubotcai kőművesmester holttestét. A boncolás során kiderült, hogy Milunovic nem büntény áldozata, hanem természetesen halállal halt meg. A boncolást Barta Antal dr. és Jeremics Riszta dr. törvényszéki orvosok végezték. Jelen voltak Horvát Cvetko főkapitány és dr. Momirovic Veljko helyettes főkapitány is. Milunovic halálát szívzélhűdés okozta és arcán a sérüléseket esés közben szenvedte

— Bliclkított a Vrbászon. Vrbászról jelentik: Vrbászon a legutóbbi három nap alatt két kerékpárlopás történt. Kirst Miklós kereskedő biciklijét, míg ő a takarékpénztárban volt elfoglalva, ismeretlen tettes ellopta. Vasárnap délután Gulyás György asszisztens biciklijét lopták el egy örízetlen pillanatban. A rendőrség a legszigorubb nyomozást indította meg a kerékpártolvaj kézrekerítésére.

— Már az osztrák pénzt is hamisítják. Párisból jelentik: A rendőrség itt letartóztattott egy Rosenmayer Károly nevű embert, aki hamis osztrák ezerkoronás bankjegyeket hozott forgalomba.

— Halálozás. Szomborból jelentik: Maming C. F., a Kralja Petra-csatorna vállalat angol igazgató főmérnökének hét hónapos fia, Ferenc bérlhurutban meghalt. A temetési szertartást Benkő Viktor szombori református lelkész, amerikai misszionárius végezte.

— Dr. Gál Imre fogorvos, specialista berlini tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban Kralj Alekszandra ulica (Főúca) 20. megkezdte.

Urinók figyelme! Szinte lehetetlen olcsó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendü kivitelben. Weinert női divatszalonjában. I. Paje Kujundzica 22. 8062

KINTORNA

A házasságközvetítő felmegy a gazdag Kohnhoz.

— Kohn ur, egy nagyszerű fiatalember van a lánya számára. Becsületos, tisztességes uriember és takarékos. Grün Poldinak hívják.

— Hallja — mondja Kohn — én ezt a fiatalembert egy mulatuban láttam dzsölni a mult héten.

A sadchen fölényesen legyint: — Téved Kohn ur, az más valaki lehetett, mert ez tegnap szabadult ki Illavárol.

— Adj tanácsot, mit csináljak a konyhakéménnyel. Nagyon füstöl és nem tudom elállítani.

— Adj neki egyet azokból a cigarettákból, melyekkel tegnap megkínáltál. Meglátod, soha többé nem fog füstölni.

Biró: Ön huszonhataszatendős?

Vádlott nő: Igen.

Biró: De hiszen ugyanilyen idősnek mondta magát két év előtt is.

Vádlott nő: Bocsanat, én a bíróság előtt nem vallok ma így, holnap meg úgy.

Egy öreg utazó és egy fiatal utazó találkoznak a vonatban. A fiatal nagyon szomorú, mire az öreg megkérdi:

— Mi baja van kérem?

— Ajjaj — mondja a fiatal — most vagyok először uton és képzeld, egy kundschaf megsejtette.

— Megsejtette? Láss, én már huszonöt éve vagyok utazó, engem már százszor kidobtak.

TULSZÁRNYALJA
nagyszerű hatásával valamennyi külföldi gyártmányt és hazai háziszert a valódi
8047

DIANA

sósborszesz
Ügyeljen a vásárlásnál „DIANA” névre és értéktelen utánzatokat utasítson elnyesen vissza.
Mindeniütt kapható!

Jugopharmacia d. d.
Diana-osztály
Zagreb, Jukičeva ulica 12.

Vojvodinai fölerakat:
Korodý & Cie, Novisad

ELSER-fonal, ELSER mosott, ELSER-Webe. Selyemszalu (Seiden-webe)vásznak felülmulhatatlan minősége 75 év óta közismert.

KÖZGAZDASÁG

Nemzetközi akció

a Bécs—bukaresti express és a Belacrkva—budapesti gyors-teherforgalom érdekében

Becskerekéről jelentik: A becskerei, a szegedi és a temesvári kereskedelmi kamarák között néhány hete élénk levélcsere folyik a Baden-Badenben október 15-ikén megtartandó nemzetközi vasúti konferencia anyagára vonatkozólag. A román kormány képviselője indítványozni fogja a konferencián a Bécs—Budapest—Szeged—Kikinda—Temesvár—Bukarest vonalon haladó Orient Expressz forgalom helyreállítását és most a három leginkább érdekelt kamara azon igyekszik, hogy a kormányok előzetes, közös megállapodást létesítsenek ebben a kérdésben.

Ha a jugoszláv, magyar és román kormányok delegátusai a nemzetközi konferencián egyetértően lépnek fel, a javaslat sikere biztos. A becskerei kamara ehhez az indítványhoz még arról is megállapodást javasol, vezessék be újra a Belacrkva—Temesvár—Szeged—Budapest vonalon a gyors-teheráru forgalmat, hogy a szőlő- és gyümölcsexport lehetővé váljon Ausztria, Csehszlovákia és Németország felé. A becskerei, szegedi és temesvári kamarák kormányaihoz fordultak, hogy Baden-Badenben ezt a kettős javaslatot fogadják el.

Gazdasági előadások a becskerei kamarában. Becskerekéről jelentik: A becskerei kereskedelmi- és iparkamara újonnan épített nagytermében a jövőben rendszeres gazdasági előadások lesznek. Az oktató és tanulságos előadások iránt az érdekelt körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ötszáznegyvenezer dinár utépítésre. Becskerekéről jelentik: Az építésiügyi minisztérium a Pancsevó—perleszi országut javítási költségeire 540.000 dinárt szavazott meg. A becskerei állami építészeti hivatal rövidesen megkezdi a munkálatok kiírását és a munkálatokat.

Jakobcsics Imre a szuboticei Általános Hitelbank elnöke. Mint értesülünk, a szuboticei Általános Hitelbank vezérigazgatója, Jakobcsics Imre vezérigazgatói állásáról lemondott. Jakobcsics Imrét az intézet igazgatótanácsa megválasztotta az igazgatótanács elnökévé, úgyhogy tapasztalataival és azzal a népszerűségével, amelyet hosszú évek munkájával szerzett, továbbra is a Hitelbank rendelkezésére áll.

Bruttó- és nettónyereség — Amerikában. Az Egyesült-Államok statisztikai hivatala évről-évre kimutatást közöl az ipari vállalatok nyereségéről. A legutóbbi kimutatás azt bizonyítja, hogy a gyártási haszon relatív szempontból, vagyis a bruttó-nyereséghez viszonyítva, kisebb, mint az előző években. Az adatokat szolgáltató 85.000 vállalat közül ugyanis 53.700 mutat ki tiszta nyereséget és 31.000-et meghalad azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek nettónyereséget egyáltalán nem tüntetnek fel mérlegükben. Az amerikai ipar bruttónyereségének összege 48,7, amivel szemben a nettónyereségek ennek nem egész a tizedrésze, 4,2 milliárd dollárra rugnak. A bruttóhaszon növekedését a forgalom emelkedésével magyarázzák, a fogyasztók dollárjaiból azonban sokkal kevesebb marad a gyárosoknál, mint az előző években.

Minden nap: 3 millió font veszteség. Az angol szénbányászsztrájk okozta károkról szemléltető képet ad a Westminster Bank legutóbbi havi kimutatása Anglia gazdasági helyzetéről. E kimutatás szerint, ama károk és veszteségek összege, mely a szénbányászok

sztrájkjával kapcsolatban a széntermelésre, a vasutakra és a különböző ipari termékekre nehezedik, munkanaponként 3 millió font. A sztrájk eddigi tartamára átszámítva 200 millió font ez a veszteség. A szénbehozatal augusztusban 3,9 millió tonnát tett ki 7,5 millió font értékben, holott a múlt év augusztusában összesen 1021 tonna volt az import 1775 font értékben. A kivitt szén értéke augusztusban 3422 font volt, az előző év augusztusában pedig 3,1 millió font.

Csődbe jutott a legnagyobb osztrák kátránygyár. Bécsből jelentik: A Ruetgers Gyula kátrány részvénytársaság, mely Ausztria egyik legnagyobb ipari üzeme volt, csődbe jutott. A részvénytársaság aktívája három és fél millió silling, passzívája pedig hétmillió.

A Francia-Szerb-bank beogradi vezérigazgatója megváltik állásától. Beogradból jelentik: Baruch Jovan, a Francia-Szerb Bank vezérigazgatója kedden visszaérkezett Párisból Beogradba. A lapokban megjelent azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a vezérigazgató a részvényesekkel támadt összeütközése miatt távozik állásából, Baruch vezérigazgató kijelentette a Bácsmegyei Napló beogradi munkatársa előtt, hogy azért távozik állásából, mert a párisi Societé General pénzügyvezetéstől kapott vezető állást.

A vajdasági fűszernagykereskedők a jugoszláv cukorkartell ellen. Szomborból jelentik: A vajdasági fűszer- és gyarmatáru nagykereskedők október hó elején Szomborban gyűlést tartanak, amelyen állást foglalnak a jugoszláv cukorkartell ellen. A kartell kötelezte magát, hogy a cukrot a belföldön is a világgiazi áron árulja, azonban az árak mindig a paritás felett állnak kilogrammonként 25—50 parával. Sérelemzik a kereskedők azt is, hogy a gyárak kontingenseiket úgy osztották be, hogy a vajdasági kereskedők, különösen porcukorban sohasem kapnak jó minőségűt. Jó porcukrot csak az osztrák gyár állít elő, míg a többi gyár oly gyenge minőségű porcukrot szállít, amit a kereskedők nem használhatnak. Végül azt is sérelemzik a kereskedők, hogy a kartell tartozó gyárak csak kis készpénzfizetés ellenében szállítanak cukrot, ami, tekintettel a jelenlegi nehéz szállítási viszonyokra, súlyos kamatveszteséget is jelent. A gyűlésen foglalkozni fognak a kihitelezések kérdésével is.

TŐZSDE

Zürich, szept. 28. Zárlat Beograd 9.15, Páris 14.50, London 25.1075, Newyork 517.50, Brüsszel 13.90, Milánó 19.75, Amsterdam 207.40, Berlin 123.25, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.45, Bukarest 2.625.

Beograd, szept. 28. Zárlat: Páris 160, London 274.75, Newyork 56.56, Genf 10.9425, Milánó 217, Berlin 13.47, Prága 167.75, Bukarest 29.25.

Szombori terménytőzsde, szept. 29. A szombori terménytőzsdén kedden a következő árak szerepeltek: Buza 255—260 dinár, szeremi 240—245 dinár, szebái 245—250 dinár, rozs 170—175 dinár, zab 130—135 dinár, takarmányrpa 145—150 dinár, tavaszi árpa 170—175 dinár, tengeri 150—155 dinár, bánáti 150—155 dinár, bab fehér 100—110 dinár, liszt 0-ás G. és GG. 420—440 dinár, 2-es 370—390 dinár, 5-ös 320—340 dinár, 7-es 170—180 dinár, 8-as 110—130 dinár, korpá 105—110 dinár. Irányzat változatlan. Forgalom 81 vagon.

Szentai gabonaárak, szept. 28. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 55—57.50 dinár. Tengeri 130—135 dinár. Csöves tengeri 55—60 dinár. Ujtengeri december—januári szál-

Miért örül a gyermek

ha kezét „ALBUS” kézmosószappannal mossák?
Mert az „ALBUS” kézmosószappan a legfinomabb anyagból készült és teljesen neutrális lévén, a bőrre kellemesen hat, finom tapintásu, jól habzik, kellemes szaga van
Pótolja a drága pipereszappanokat!

Mossa kezét kizárólag

„Albus” kézmosószappannal.

Kérje boltokban! Mindenütt kapható!

litásra 90—95 dinár. Tavaszi szállításra 105—110 dinár. Takarmányrpa 130—135 dinár. Sörárpa 145—147.50 dinár. Zab 125—130 dinár. Muharmag 120—125 dinár. Köles 110—112.50 dinár. Heremag 2250—2300 dinár. Rozs 160—162.50 dinár. Óbab 100 dinár, Ujbab 105—110 dinár.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 28. A határidőpiacon az üzlet csendes keretek között mozogott, az irányzat azonban barátságosabb és az árak javultak. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban. Buza októberre 340—345, zárlat 344—344.5, novemberre 353—357.5, zárlat 356.5—357, márciusra 385, májusra 390—394, zárlat 390—391, rozs októberre 251—255, zárlat 254—255, márciusra 284—285, zárlat 284—285. A készáru piacon is vontatott az üzletmenet, az árfolyamok változatlanok, csak a rozs drágult 2500 koronával Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 335—355, rozs 250—252.5, árpa 200—220.

Csikágól gabonátőzsde, szept. 28. Buza szeptemberre 134.5, buza decemberre 138.125, buza májusra 143.375. Tengeri szeptemberre 73.75, tengeri decemberre 80.375, tengeri májusra 87.75. Zab szeptemberre 40.625, zab decemberre 43.625, zab májusra 47.5. Rozs szeptemberre 94.875, rozs decemberre 99.875, rozs májusra 106.125.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 28. Buza őszi vörös 148.125, buza őszi kemény 153.125. Tengeri 87.75. Liszt 700—750. Irányzat búzánál és rozsnál szilárd, tengerinél alig tartott.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, szeptember 30.

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: Előadás.

Milánó (320): 16.35: Művészdélután. 21.12: Koncert. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 20.15: Előadás. 20.30: Kamarazene. 22: Hírek, közgazdaság. 21.45: Zongorahangverseny.

London (365—1600): 17.15: Uzsonnahangverseny. 19: Táncczene. 21: Hangverseny. 21.55: Koncert. 23.30: Táncczene.

Noviverbászi rádiólerakatunk

címe
Kohl i Orth
KONRATH D. D.
rádiószakosztály Subotica

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.10: Színelőadás. 22.30: Táncczene.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Koncert.

München (485): 14.30: Kamarazene. 16.30: Dalok. 19: Orpheus és Eurydike, Gluck operájának előadása.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 19: Tristan és Izolda, Wagner operájának előadása. 22.30: Táncczene.

Zeneművek

modern táncczene, iskolák és előadási darabok
legnagyobb választékban eredeti áron **Vig** zeneműkereskedésében
8611 Subotica

Édition Schott számonkint 6 dinár. — Schott-árjegyzéket készséggel küldök.

NYILT-TÉR

Pályázati hirdetmény

a novisadi Járvány Intézet szerológiai és bakteriológiai osztályánál egy állandó másodorvosi állásra.

A Járvány Intézet bakteriológiai-szerológiai osztályában egy állandó másodorvosi állást töltenek be. Az orvos két esztendő szolgálata után speciálisa jellegű és címet kap. Fizetés: havonként 2000 dinár és a járványintézetben lakás.

A kérvényezőknek (SHS állampolgár) az előírt bélyegilletékekkel ellátott kérvényt 1926. október hó 5-ig kell benyújtaniok.

Közelebbi adatokat a Járvány Intézet bakteriológiai-szerológiai osztályánál lehet megtudni naponta d. e. 9—10 és d. u. 3—4 óra között.

Novisad, 1926. szeptember 24.

A Járvány Intézet igazgatósága

8853

Értesítés

Alulírott Szent Egylet előjárósága ezennel értesíti igen tisztelt tagjait, hogy október hó 1-én (péntek) délelőtt a Szimharti Thóra istentisztelet hosszabb tartamára való tekintettel pont 9 órakor kezdődik és felkéri a tisztelt tagokat, hogy azon minél számosabban jelenjenek meg.

Subotica, 1926. szeptember 27.

Israelita Szentegylet előjárósága

8838

Milan Mudrić kr. sudski izvršitelj Senta

Izvrš. br. 516—1926.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će one polovine, koje su usleg odluke broj 8229/926/3. senčanskog sreskog suda u korist ovrhovoditelja Matije Žher zastupen po advokatu Dru Andriji Terek protiv ovršenika radi namirenja 70.000 din. glavice i sup. popisane i na 40.750 din. procenjene i zaplenjene, poimenice 18 pataka, 30 kokošaka, višeći plod sa 11 lanac zemlje posejano sa kukuruzom, 2 bika, 1 sečka, 1 kola, 1 mašina za krupljenje, 50 dasaka, 2 konja, 8 svinja, 1 sejačica, 50 gusaka, 1 bik i td. na temelju odluke br. Gn. 8446/1926. senčanskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 2. oktobra 1926. g. pre podne u 8 sati u St.-Kanjiži salaš.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljeni stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. LX. iz 1881.

Senta, dne 24. septembra 1926. godine.

Milan Mudrić
kr. sudski izvršitelj

8841

Hirdetmény

Közhirre teszem, hogy **Eva Barth** indijai fűszerüzletét megvettem.

Felhivom nevezett Eva Barth hitelezőit, hogy követeléseiket velem legkésőbb **1926. október 8-ik** napjáig közöljék, mert különben a vételtől kifizetésénél a be nem jelentett követeléseket figyelembe nem vehetem és a felelősséget magamról elhárítom.

Begej Sv. Djuradj, Banat.

Koller József

8842

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjék a legújabb, nagy képes fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN

SUBOTICA

vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szakszervezete

Vadászfegyvereinkért irásban jótállást vállalunk **Óriási raktár.** Óriási választék. **NAGYBAN.** KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást.
VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY

Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester vezetéke alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát vállalunk

Jótállás a biztos eredményért!!!

REITTER ORSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontói Agrárbank RT.) Vel.-Beckerok.

Viszonteladók Suboticán:

Herzl Drogeria, Kertes Milos csemege- és fűszerkereskedés, Decsi Jenő gyógyszerár.

Vidéki viszonteladók:

Ada Wolf Soma vegye kereskedés
Arač (Torontói) Veselinov gyógyszerár

Bajmok Balassa Bertalan vegyeskereskedés
Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
Bač-Petrovesalo Kolofon Karoly gyógyszerár

Gantavir Krausz Mór vas- és fűszerkereskedés
Novisad Popity Milán gyógyszerár

Kosta Živojinović, Higien Drogeria
Nakevo (Panati) Bárta Jos gyógyszerár

Odžaci (Bačka) Rausch Ada vegyeskereskedés
Pančovo Dragutin Insard drogeria

Sombor Feher drogeria
Senta Bánffy Gyula gyógyszerár

Glücksthal Zoltán gyógyszerár
Jovanovits Vojislav gyógyszerár

Ormos Andor drogeria
St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár

Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
Topola (Bačka) Balla Árpád kereskedés

Veliki-Bečkerok Kovács drogeria
Balla Richard drogeria

Kollarich Gábor gyógyszerár
Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés

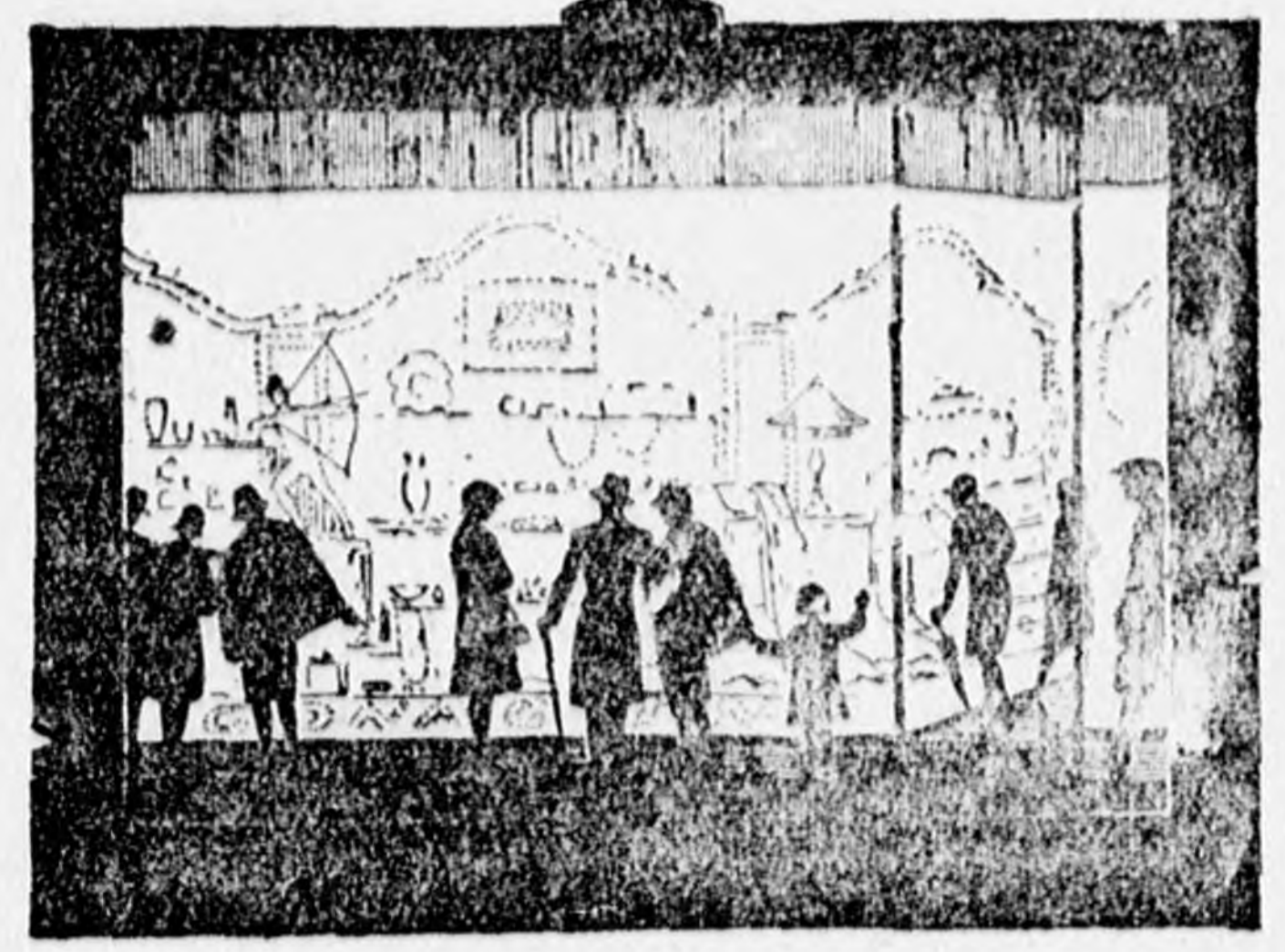
Vršac Flórián G. és Fiai vegyeskereskedés
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

Fuvarlevél felülvizsgálat és vizskeresetek!

Poljoprivredna i ZALOŽNA Banka fuvarlevél felülvizsgáló és vizskereseti osztálya Subotica. Ezelőtt

értesíti a szállító közönséget, hogy az október 1-én életbelépő új vasuti díjsza ársra vonatkozó felvilágosításokat, egyes vasuti díjtételeket díjtalanul közöl azon feleivel, kik fuvarleveleiket felülvizsgálás és az esetleges többletek megreklamálása céljából hozzá fordulnak. Felülvizsgálás díjtalan, feltételek a régiék. Ügyeljen a címre, ne tévessze össze más vállalattal.

Még mindig látjuk, hogy kirkatokat, lámpásokat vagy pusztán, figyelemmel álló világítókat. Az Zeiss világítás ronítja a szemet és a kirkatokat nem világít meg kellően.

Másként áll a helyzet a ZEISS lámpák világításával. Ez az egész világítást a lámpában elhelyezett árnyékos felülettel (a lámpa felületén) elrejtett árnyékos felülettel és az árnyékos felületen a legjobban megvilágításban mutatja meg és az érdeklődőket az új felvilágításra.

Most van itt az idő

Szereljen fel ZEISS világítást!

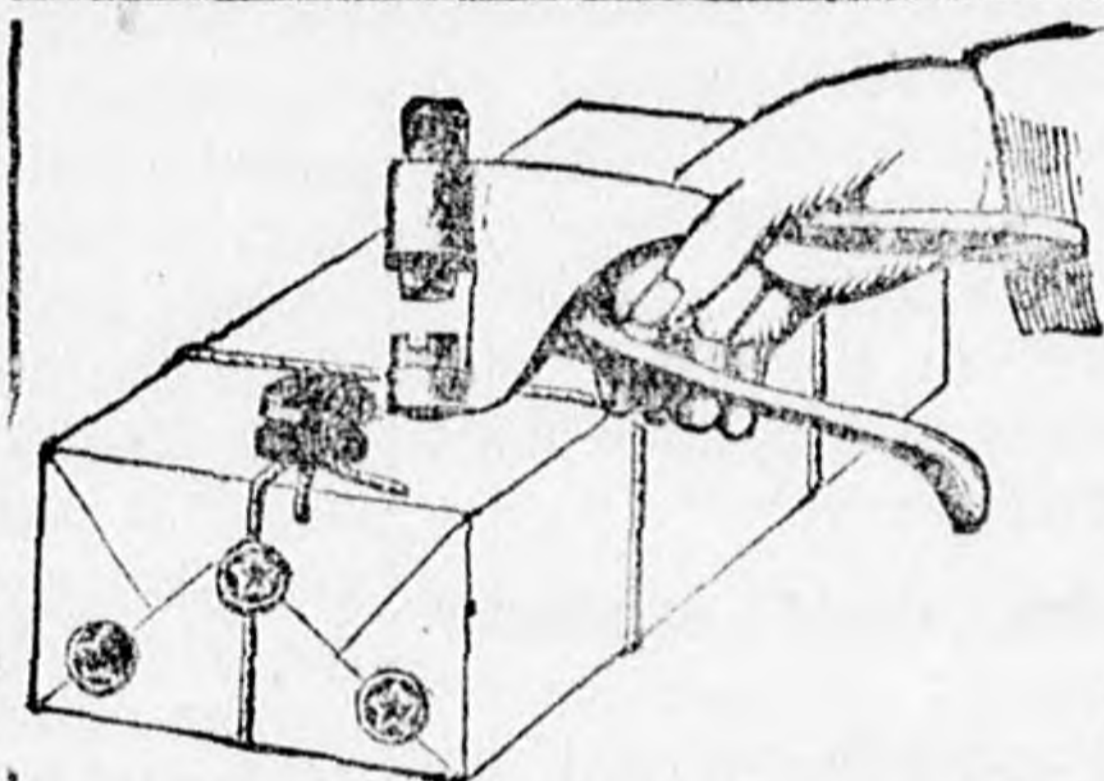
ZEISS

kirkatokat, útlejtők, lámpák, műhelyek, amelyek világítását. Az eladást szakszervezet végzi.

Képes „Vel. 390.” árjegyzékünk ingyenesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

Mindenfelé felvilágosítással szolgál a vezérképviselő:

FERNAND BOVE, BEOGRAD,
Knez Mihailov venac 14.

Almák, gyümölcsök, heres csövek, figyelemmel!

Zsákok, bálák, postacsomagokról származó csőlemez plombsák bármilyen kivált dombornyomású felíráttal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNEEL

SUBOTICA

Ritka alkalom földvásárlásra

Bánát romániai részén 400 holdas teljesen tehermentes

elsőrangú minőségű földbirtok

Lehetőbb parcelláiban is a tulajdonos ehalálával azonnal rendelkezésére álló

A birtok vasuti vonal mentén fekszik, vasuti állomás, postája, távírdája, telefonja van.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal

Normális hitel

Hosszulejáratú kölcsönök kedvező kamattal mellett, de csak teljesen biztos garancia mellett. Közvetítők kizárva

Dr. Levio Skaljer ügyvéd utján
Subotica (Poštanska ul. 9.)

Laboránsok

kerestetnek csokoládé- és cukorkagyárunkba azonnali belépésre akik tölcserrel is tudnak dolgozni előnyben részesülnek.

Ajánlatok fizetés megjelöléssel küldendő

Stock Cognac Medicinal D. D.
Slav. Požega

RÖVID IDŐ ALATT TERMÉSÉT KÉTSZERESÉSÉRE EMELHETI

Olvassa el a

TÖBBTERMELES CSODÁI

című könyvet. Irta Jacobsen A. P. dán kir. állam tanácsos. — Magyarra fordította dr. Pályi Ede

Ára 32 dinár

A pénz előzetes bektűldése és 5 dinár portóköltség melléklése ellenében szállítja

„MINERVA“ könyvosztálya
Subotica

8295

8112

8692

8712

Bőrkereskedők, cipészek!

Legjobb szerszám a napvéd-jeggyel ellátott (Dobler-féle) **cipésszerszám**
Ne fogadjon el mást, minden darabért jóllakunk. Lúkasztók, stancnik rajz szerint.
Kapható minden bőrkereskedésben vagy a készítőnél:
Cipésszerszám üzem
Subotica, Trumbičeva ulica 2. (Papucs-piac) az udvarban.

Tisztelettel tudatjuk t. vevőinkkel, hogy 50 év óta fenálló konfekciós üzletünket október 1-ével a Wegner-palotába helyezük át.

Ez alkalomból közöljük, hogy a legújabb modelleket nagyon jutányosan és régi, szolid áron árusítjuk. Gazdagon felszerelt raktárunkba legújabbán díszes női köpenyek és látványos szőrmekabátok érkeztek. **Raktáraink megtekintését tisztelettel kéri**

ROTH MANÓ és FIAI NOVISAD

Mielőtt építő és töltszélő anyagait beszeresné, forduljon bizalommal
Illgenn Károly
éghőz,
Sokolka (Gombkő) utca 16.
ahol a legolcsóbb áron vásárolhat I-a meszet, beosztott portland cementet, cement- és kerámit lapokat, faszenet, porosszenet, bécsi gázgyári kokszot, kovácszenet
I-a bükk és gyertyán hasábfát is.
Minden rendelést házhoz szállítunk

NYUGAT

az egyetlen európai színvonalon álló magyar szépirodalmi folyóirat
okt. hó 1-től Jugoszláviában is kapható
Előfizetési ára negyedévenként 100 D.
Egyes szám ára 20 dinár

Em. Fischer Zagreb
Jurislića ulica 6. Sudnitska ulica 3.
Legolcsóbban szállít kerékpárt, kerékpár alkatrészeket, varrógépeket, gramofonokat, gramofonlemezeket, futballlokat és technikai kellékeket — magánvevők részére is. — Sportegyesületek, mechanikusok és iparosok engedélyt kapnak. — Kérlek ingyen képos árjegyzéket. 7199

Vendégülösök!
Csaszla **MUST** kapható szept. 30-án 50 litertől kezdve 854
Freund szőlőjében (Gubányar közelében Bagi kereskedőnél)

CENTRALNA PČELARSKA ZADRUGA
U ZAGREBU, Palmotičeva ulica 11/b
vesz minden mennyiségben
lépesmézet és viaszt.
Csak ármegjelöléssel és mintával ellátott ajánlatra felelünk 8697

Existencia
Jólmenő iparvállalat elköltözés miatt eladó. 4852
Érdemes: VOJVODINA 150,000 jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Előnyomdat
legújabb rajzokkal felszerelve olcsón szállít
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyomdat Berendezési Gyára
— SENTA —

Tankönyvek
Magyar és német nyelvű iskolák részére. — A Minisztarstvo Prosvete által engedélyezett, KAPHATÓK
Hiteles tankönyvjegyzék kívánatra küldjük
Lipsitz és Lampel
könyvkiadók Subotica
Iskoláink minden vonalában, viszonteladónak olcsón 7528 számítjuk.

Ház és telekeladás
A szegedi uton, közvetlenül a villanytelep mellett fekvő volt Tipka-féle ház 2579 négyszögöl udvar és kert telekkel egészben vagy parcellákban is **eladó.** Gyártelep céljaira kiválóan alkalmas
Részletes feltételeket dr. Kiss József ügyvéd irodájában Suboticán lehet megtudni.

Elsőrendű szakácsnői kereset
jó előnyvitányokkal azonnali belépésre
Cím **RADIO REKLAM** Jugoslavia Subotica Postafiók 48.

Uj szőlő a Ribnjakon (Novisadon a Stranddal szemben) **uj ház** eladó. Cím Schmolka hirdetőirodában Novisad Jevrejska ulica 7. 8844

FELLENDÜL AZ ÜZLETE
ha csinos és izléses levélpapíron levelez!
Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.
Szállítunk
500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért összesen 280 dinárért.
Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.
Szállítás utánvétel mellett.

Női köpenyszövet tiszta gyapju, divatszineken, 140 cm széles — din. 80
Brosé ruhaselyem összes divatszineken, 90 cm széles — — — din. 70
Tiszta gyapju kazán 25 divatszineben — — — — — din. 38
Lindener női ruhabársony sima és mintás, 70 cm széles — — — — — din. 45-60
Jó minőségű vászon — — — — — din. 9
SÁR SÁNDORNÉ divatáruháza
SUBOTICA, FŐ-TÉR
Párisi őszi divatujdonságok megérkeztek!

Iskola táskák, legújabb fajta női ridikülök legolcsóbb bevásárlási forrása
Schlager Henrik
böröndös és speciális bőrárú üzlete
Subotica, Aleksandrova 1. (Leibach-ház)

Litográfiai MUNKÁK
Legúj nyosabban
FISCHER ERNŐ
GRAFIKAI MŰTEZETÉBEN
SUBOTICA

Billiárdgolyó, dákó mandinergummi, dákóbőrragaszték, tábla kréta
Öz. Gerber Jakabné
Subotica, Bene Sudarevičeva 32.
Megrendeléseket vidékre tucatonként postán küldöm.

Nea-Crem
legmegbízhatóbb arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

A kávé akkor jó ha friss!
Naponta négy alkalommal friss pörköltkávét kapható. — Vidékre szétküldés 1/4 kg-tól kezdve
SUGÁR MANÓ
cég, Subotica.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Olcsó új hordók
300 l.-től 700 l.-ig, 10 hl.-től 40 hl.-ig
Fülöp Schmiadt kádár
Zmajevác (Vörösmart), Baranya

Nem jelenik meg többé a **VILÁG**
de nagy reggeli újság lett a **Magyar Hirlap**
az ára mégis csak 3 dinár, vasárnap 4 dinár.
Előfizetési ár havonként 70 dinár.
Jugoszláviai főbizományos:
„LITERÁRIA”
Könyv és Hirlapterjesztő Vállalat
Mavró Heumann Subotica, Karadjordjev trg 12.

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁR JEGYZÉKET.
CSAK

BRACAGOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FÉNYBŐR ÉS REZARUGYAR
SUBOTICA.
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

KURZO MOZI

ACAGO ELŐADÁSOK!
 — Ismer? Ön Zigottót?
 — Nem? Ugy győződik meg róla, hogy őtesebb, mint Chaplin, groteszkebb, mint Zoro és Huru, naivabb, mint Harold Lloyd, ennél többet nem kívánhat egy 13 próbas komikustól.

Zigotto mint hős

6 felvonás egy felvételre szerkesztés új bonyodalmassal életből, kinek családja jelszava: **2 órát szívből kacagni!**

Kert moziban

Péntektől—vasárnapig
ENGEDÉLYEZVE!

A cigány

Szigligeti Ede színműve után
 Szerzők: Kürti J., Sárosi A., Vendrey F., Ujhelyi E., Sacy v. Blondel, Rózsahygyi Zsiga.
 Előadások kezdete 6 és fél 9 órákor a kertben

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címozó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekérdeklődésekre válaszbélyeg melléklendő.

Eladó nagy forgalmu és jóltermő vidéken egy ötláratu, 60 lóerejű szívógázmotoros hengermalom két huszonegves és egy tizenötös henger két-ár negyvenkettős kövel uionnan átalakítva, fel-szerelve sikszitákkal, 60 kvadrát telken, lakóház és ártézi kut. villanyfelsze-relés. Komoly vevők ké-retenek a helyszíni meg-ielenésre. Az eladási ér-ték közös megbeszélés után a helyszínen kötendő meg. Erdős Mihály mo-tormalomtulajdonos. Novi-ltebel. 8803

KÜLÖNFÉLE

Uccal butorozott szoba 1-2 fátalemler részé-re október 1-re kiadó. V. Kralia Tomislava trg 1. 8864

A város alatt 1 1/2 lán-c föld kiadó. Ugyanott egy tanonc felvétetik. Szabados hentes. Városhá-za épület. 8659

Kétszobás udvari helyi-ség irodának, műhelynek alkalmas. november hó 1-re kiadó. Bővebbet Uj-házi ékszerésznel. 8862

Ne mulassza el az alkalmat. Női kiegészítők finom borból 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 30 dinár. Gyermekeknek 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vujkovic János (volt Kís Bazár) Rudićeva 3.

16 állapotban levő kis cserépkályhát vennék. — Ugyanott kis vaskályha eladó. Paie Kujundžić ul. 13. 8866

Bükkhasábfát primát és egyéb tüzfákat Bácska és Bánát bármely vasúti állomásra felelősséggel nvoic nap alatt szállítok. Sámuel Klopier Subotica, Miloša Obilića 19. 8869

Három igaz szó:
„GINGOLD“-RUSZKI JÓ!

„GINGOLD“ Há konzervgyár Subotica

Legjobb minőségű fehér és arany **FOGAKAT**
 mindenkinél olcsóbban, legmesszebbmenő garancia mellett készítenek. Tartós fogtömések. Érzéstelenített foghúzás.
Dent. SCHÄFFER GÉZA
 Subotica Kr. Aleksandrova ul. 15. Vasúti parkkal szemben. Kétszemeletes sarokház.
Vidékiek aznap lehetőleg kiélegettetnek.

Világszabadalom! A fűtőtechnika csodája!
„ZEPHIR“
 fűtőüzemi, légfűtéses folytonégő kályha

 Tartóssága örökös! Többéves garancia!
 Fűtőüzemi legkellencebb! „Zephir“-vel a legolcsóbb!
10 FÜT EGY SZOBÁT 24
 kb. fával LEGGAZDASÁGOSABB, LEHIGIENIKUSABB! órán
 GYÁRTJA:
Barzel Vaskereskedelmi R. T.
 „Zephir“ kályha osztálya Subotica — Telefon 123
 KÉRJEN ARJEGYZÉRE!
 Leveleket minden nagyobb városba.

NARODNI BIOSKOP

Közönségre ismét eljött a rajongásig kedvelt Charlie Chaplin, őfelsége a humor királya, hogy hálás közönségétől

szeptember 27—29. kétfő, kedd, szerda
az ARANYLÁZ-ban

alaskai tragikomédia, érdeklésítő darabjában elbucsuozon Chaplin ezen nagyszabásu filmjében saját magát felülmúlva a darab kiállítására és meséje a néző minden pillanatában lényegi. Kérjen kritikát azoktól, akik Chaplin ezen világhírű alkotását élvezték.
 Rendes helyek: Páhoj ülés 12, fentartott hely 10, támlaszék 8, I. hely 6, II. hely 4 és III. hely 3 dinár.
 Az előadások kezdete: vasár- és ünnepnap 4, 6 és fél 9 órákor hétköznap 5 és fél 9 órákor

LEVELEZÉS

Szórakozás céljából less urino ismeretséget kérem. Jellege: „Barna fru.” 8311

Happenes-boardnak. Nem csüggedek, ami fölém függ. az rendben. 8856

FOGLALKOZÁS

Nőtlen gazdát keresek azonnali belépésre. Szerbül tudók esetleg Amerikát jártak előnyben. Saját kezűleg írott ajánlatok személyleírás eddigi működés, fizetési igények (koszt, lakás, ellátás mellett) pontos feltüntetésével Földényi Béla Stara Moravica címre küldendők 8552

Nőfodrászt és manikűrözönőt, csakis elsőrendű munkást keresek. Grünberger, Illatszertár, Veli-kibecskerek. 8632

Vállalok: könyvfelfektést, mérlekkészítést, el-hanyagolt könyvek rend-behozását, a könyvvitel gyakorlati tanítását, pe-res ügyekben könyv-szakértői munkákat. Bor-bély L. magán- és bírósági szakértő Novisad.

Keresek szobafestő és mázólo szakmunkásokat görögországi és beogradi munkákra. Jelentkezni Anton Reizinger cégnél Beograd. Jakšićeva ulica 11. 8621

Főmolnári állást keresek bármilyen malomban. Cimeket a kiadóba kérek. 8783

Fiatall ruhafestő és vegytisztoség felvétetik október 15-iki belépésre. Stipan Sudarević Oslobodjenja ul. 19. 8865

Eine Lanzsche Heissdampf Verbund Lokomobile. Baujahr 1916 sammt einer separaten Vorfeuerung, System »Gefia« zum Verheizen von minderwertiger Kohle. Sägespähne etc. ist wegen Vergrößerung der Anlage in Omollica bei Pančevo, preiswert abzugeben. Näheres beim Eigentümer Jakob Trebien Mühlenbesitzer, Pančevo. 8815

Szigvártó és kárpítos-segéd állást keres. Cim: Grujik Antal Halkučica (Bánát). 8825

Existenciát biztosító fizem-kerestetik. Cim: Pallas Reklam Szubotica. 8827

Két garzon fiatalember-höz takarító fiatal, csinos, ki a takarításhoz is ért. felvétetik. Levelet Hotel Beogradba. 8836

Fiatall iómunkás borbély-segéd azonnalra keres-tik. VIII. Zmai Jovina ul. 24. 8837

Gimnáziumi tanár jobb családhoz ajánkozik, ahol ellátásért diákokat vagy diáklányokat tanítana. — Ajánlatokat »Professor« ieligére a kiadóba kér. 8833

Perfekt éstermi szakács-nő keresetik. Hotel Kasino Bačka-Topola. 8850

Borbélysegédet azonnali belépésre keres. Horvok József, Baiski put. 8855

Fiatall kéményseprősegéd állást keres. Cim: Kom-teshann Cvula Horvok 59. 8857

Fiatall leány gyermek mel-lé felvétetik azonnalra. Cim a kiadóban. 8861

VÉTEL-ELADÁS

Angol motorkerékpár New Imperial nagy lóeros mű-nő állapotban eladó. Bő-vebbet Engl kerékpárüzlet-ben Szubotica Rudićeva ul.

Márvány pultot vagy márvány bútort megve-tre keresek. Körsi Budics u. 8769

Kisebb könyvnyomda ke-restetik megvételre. Aján-latoka az ár megjelölésé-vel a kiadóhivatál tovább-bit.

Eladó gyönyörű argeman-szőnyeg 5x6 nagyság, 2 darab fűtőszőnyeg 6-6 méter hosszú 140 szé-les, 12 darab nagyvonalú szőn modern ebédasztal. Cim a kiadóban. 8867

ENGLER
HARISNYAKIRÁLY-NÁL
 vásárolhat a legolcsóbban
SUBOTICA
 Strosmajerova ul. 8 — Husplac
 88'9